

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLI Nr. 8894

Miercuri 1 septembrie 1971

8 PAGINI — 40 BANI

ȘEDINȚA COMITETULUI EXECUTIV AL C. C. AL P. C. R.

În ziua de 31 august 1971 a avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat miniștrii și șefii ai unor instituții centrale.

În cadrul ședinței au fost examinate și aprobate propunerile privind îmbunătățirea activității Academiei de învățămînt social-politic „Ștefan Gheorghiu”; lărgirea și reorganizarea școlilor interjudețene

pentru pregătirea activiștilor de partid, al organizațiilor de masă și obștești, precum și propunerile de organizare a Institutului pentru pregătirea cadrelor de conducere din economie și administrația de stat.

Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a mai adoptat hotărîri cu privire la executarea unor lucrări de investiții, modificarea Decretului pentru organizarea și funcționarea Băncii de Investiții, precum și cu privire la alte probleme curente.

6 800 DE APARTAMENTE Un nou microraión în construcție

TIRGOVIȘTE (C. Soci. corespondentul „Științei”). În partea de sud a orașului Tirgoviste, în vecinătatea platformei industriale, se desfășoară în ritm susținut lucrările de construcție a unui nou microraión de locuințe — „Constructorul”. Aici se vor ridica 6 800 de apartamente, în blocuri cu 4 și 9 niveluri. Noul cartier va fi dotat cu o serie de obiective: spațiu cu 650 de paturi, policlincă, autogară, o tipografie etc. Pentru construcția uzinei de strunguri, tot aici este în curs de execuție un cămin cu 300 de locuri și un grup școlar metalurgic. Anul viitor vor începe lucrările la liceul industrial pentru construcția de mașini. Pe lângă aceste obiective, în special destinate unităților industriale din preajma platformei industriale, sînt prevăzute a se construi școli de cultură generală, care laolaltă însumează 48 săli de clasă, 3 creșe-grădinițe, un club al tineretului, spații comerciale și de deservire — construcții independente sau la parterul blocurilor — și altele.

Președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a primit pe directorul executiv al O.N.U.D.I.

Președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a primit marți după-amiază, pe Ibrahim Helmi Abdel-Rahman, directorul executiv al Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltarea Industrială.

A participat Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe. Cu acest prilej a avut loc o convorbire care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

IN PAGINA A II-A

Măsurile de îmbunătățire a muncii politico-ideologice și cultural-educative în dezbaterile plenarelor lărgite cu activul comitetelor de partid: CRITERIUL ESENȚIAL AL PRINCIPALITĂȚII COMUNISTE — SPIRITUL MILITANT ÎN ÎNFAPTUIREA POLITICII PARTIDULUI

AUTOUTILAREA: nu campanii și măsuri sporadice, ci o acțiune permanentă, organizată și eficientă

Putin extinsă pînă nu demult, în majoritatea întreprinderilor, autoutilarea cunoaște în prezent o reală reconsiderare în urma indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cu prilejul vizitelor de lucru pe care le-a făcut în acest an în întreprinderi din Capitală și din țară, secretarul general al partidului s-a interesat îndepărtat de modul concret în care se desfășoară acțiunea de autoutilare, de condițiile care există în unități și centrale industriale pentru extinderea acestora, în special destinate unităților industriale din preajma platformei industriale, sînt prevăzute a se construi școli de cultură generală, care laolaltă însumează 48 săli de clasă, 3 creșe-grădinițe, un club al tineretului, spații comerciale și de deservire — construcții independente sau la parterul blocurilor — și altele.

Încrezător în forțele proprii, în inventivitatea și priceperea lor, muncitorii și tehnicienii din această mare uzină și Capitalei au fabricat mașini care stîrnesc interesul oricărui vizitator. Cu toate că alternativa importului era mai comodă — de altfel unii înclinînd fără ezitare spre ea — specialiștii uzinei au hotărît să fabrice ei, piesă cu piesă, două freze portal de care aveau nevoie pentru dotarea tehnică proprie; s-a economisit pe această cale timp și mai ales valută, importul fiind redus cu 6,5 milioane lei.

Într-o replică energică la adresa celor care, așa cum pe bună dreptate arăta secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se plîngese în fața a tot ce este străin, neglijînd în ultimă instanță puterea creatoare a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor noștri. Și dacă pe alocuri mai dăinuie asemenea concepții, înseși realitățile vieții noastre arată că a sosit vremea ca ele să fie combătute fără menajamente, convins fiind că bazuindu-ne pe forțele proprii, pe priceperea comunistilor, a tuturor oamenilor muncii, practic nu există probleme, oricît de dificilă ar fi ea, să nu poată fi rezolvată.

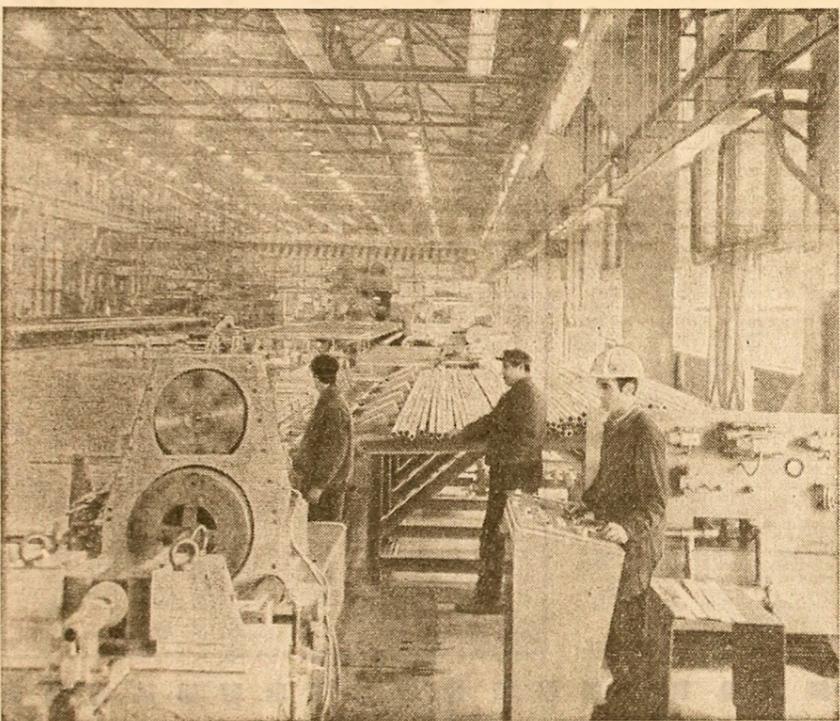
Îată doar o șevcență din sutele de acest fel consemnate în ultimele luni în diferite colțuri de țară. La Uzina de tractoare din Brașov, un grup de ingineri și tehnicieni în frunte cu ing. Ion Moșneag a exclus din discuție alternativa procurării din import a tronsoanelor de linie automată pentru tratamente termice pe bază de inducție, prin crearea în atelierele proprii ale întreprinderii a unui ansamblu complex format din presă de călit roți dințate mari, mașină pentru preluczarea coroanelor, mașină universală pentru călit piese cilindrice, mașină de încălzit prin inducție ș.a. În prezent, nu numai uzina brașoveană beneficiază de această creație, ci și alte unități din țară. În cetatea siderurgică a Hunedoarei, maestrul Vasile Greavu, ne-a vorbit cu aceeași justificată mîndrie despre

abilități — ne spune tov. Nicolae Popa, secretarul comitetului de partid de la Fabrica de mașini-unelte și agregate din București. Este un mare câștig pe care l-am obținut de pe urma intensificării eforturilor de autoutilare, întrucît este vorba de un câștig moral.

Experiența de pînă acum demonstrează că extinderea acțiunii de autoutilare impune întărirea serviciilor de concepție cu cadre tehnico-ingenieresti capabile să rezolve operativ și competent multiplele probleme pe care le ridică fabricarea unor utilaje complexe. Este un fapt pozitiv că, de regulă, întreprinderile nu au recurs la umflarea schemelor, la angajarea de noi cadre tehnice pentru a face față cerințelor puse de con-

Viorel SALĂGEAN

(Continuare în pag. a III-a)

O secție a Uzinei de prelucrare a aluminiului — Slatina

PAGINA A V-A

Omul față în față
cu el însuși...

...Ca pasărea
pentru
zbor

PAGINA A VI-A

HARGHITA
pămînt
al frăției
și al
înfloririi

ÎN ZIARUL DE AZI:

● Cu ce experiență intră în noul an agricol fermele cooperativelor? ● Avantaje certe pledează pentru extinderea largă a acordului global pe șantiere ● Doctorandul și producția

Plecarea delegației militare a Republicii Populare Chineze

Marți dimineață a părăsit Capitala delegația militară a Republicii Populare Chineze, condusă de tovarășul Li Dă-Sîn, membru supleant al Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, șeful Direcției Generale Politice a Armatei Populare Chineze de Eliberare, care, la invitația tovarășului general de armată Ion Ioniță, membru supleant al Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, ministrul Forțelor Armate, a făcut o vizită oficială, de plectenție, în țara noastră.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, unde erau arborate drapelurile de stat ale Republicii Socialiste România și Republicii Populare Chineze, delegația a fost condusă de generalul de armată Ion Ioniță, ministrul Forțelor Armate, general-colonel Ion Gheorghe, prim-adjunct al ministrului Forțelor Armate și șef al Marelui Stat Major, general-colonel Ion Coman, adjunct al ministrului Forțelor Armate și secretar al Consiliului Politic Superior, general-locotenent Ion Dîncă, prim-adjunct de șef de sec-

ție la C.C. al P.C.R., adjunctul ministrului, Petru Burlacu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, Dumitru Joița, prim-vicepreședinte al Consiliului Popular al Municipiului București, Octav Livezeanu, vicepreședinte al I.R.R.C.S., generali și ofițeri, alte persoane oficiale, ziaristi.

Au fost de față Cîin Hai-fun, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București, membri ai ambasadei.

Au fost, de asemenea, de față atașatul militar al unor misiuni diplomatice acreditate la București.

Comandantul gărzii de onoare a prezentat raportul. Au fost înaltate imnurile de stat ale Republicii Populare Chineze și Republicii Socialiste România.

General de armată Ion Ioniță și tovarășul Li Dă-Sîn au trecut în revistă garda de onoare.

Un grup de pionieri a oferit oaspeților buchete de flori.

Numerosi militari și cetățeni aflați la aeroport au salutat cu căldură pe membrii delegației.

(Agerpres)

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Dragi tovarăș,

La cea de-a 50-a aniversare a creării partidului nostru, am primit telegrama dv. de felicitare. Felicitările dv. reprezintă pentru partid și poporul nostru un mare sprijin și însuflețire. Vă exprimăm mulțumiri sincere și cordiale.

Vă urăm noi victorii în revoluția socialistă și construcția socialistă, în lupta împotriva imperialismului american și a tuturor lăchelor lui.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST CHINEZ

O realizare tehnică de prestigiu la Filipeștii de Pădure

PLOIESTI (corespondentul „Științei”, C. Căpraru). Muncitorii, tehnicienii și inginerii de la Uzina de utilaj minier din Filipeștii de Pădure, județul Prahova, au obținut o realizare de prestigiu: terminarea celui de-al doilea complex mecanizat de abataj — utilaj de înaltă tehnicitate destinat mecanizării tuturor operațiilor de extracție a cărbunelui prin sistemul de abataj cu front lung.

După cum ne informează inginerul Tiberiu Balba, de la Centrala cărbunelui Ploiesti, noul complex mecanizat de abataj, executat după proiectele și documentația unui grup de ingineri și specialiști din uzină și centrală, are caracteristici tehnico-funcționale superioare față de cel al primului realizat anul trecut tot în unitatea respectivă. Efortul cadrelor de concepție a fost îndreptat și în direcția reducerii pieselor și subsansamblelor provenite din import. Astfel, s-a reușit să se utilizeze cu succes în construcție materiale și profile de laminare produse în țară. În următorii ani, colectivul de la Filipeștii de Pădure va asigura întregul necesar de complexe de abataje pentru industria cărbunelui a țării, care vor duce la creșterea productivității muncii.

SPECTACOLE CU PIESE ALE NOASTRE ȘI PENTRU NOI — la înălțimea nobilei misiuni a artei teatrului!

Printre cifrele demne de semnalat ale bilanțului ultimelor stagiuni — precis, stagiunea 1969—70, aproximativ cea 1970—1971 — se află cel puțin cîteva foarte importante: cele privind numărul în creștere al spectatorilor. Cifre superioare celor care caracterizau stagiunile precedente.

Un aspect asupra căruia recente documente de partid au insistat în mod deosebit a fost însă acela al eficienței spirituale, al forței de formare și inițiere a conștiințelor, al influenței educative pe care a avut-o faptul artistic, cultural în rîndul spectatorilor.

În ce măsură decl numărul sportit de spectatori (și, de asemenea, să mai consemnăm: de spectacole, de titluri) a reprezentat — în acest plan valoric — și eficiență educativă?

Revelațiile prin artă sînt desigur un rezultat al capacității, al puterii de înțelegere și adîncire, al „spiritului de finețe” și al capacității de a-ocietate, comparație; al înclinației la meditație a spectatorilor. Esențială rămîne însă substanța pe care teatrele o propun spre percepere, spre receptare publicului.

Sistemul — de altfel foarte util — de abonamente la spectacole contribuă să rămîna la noi într-un stadiu

incipient. Cu atît mai mult credem, frecventarea teatrului nu ține de o bișnuință dată de abonament, ci de o particulară, nobilă necesitate interioară. Cunoșc însă teatrele, reflectate prin opțiunile făcute particularitatea acestei necesități interioare care îl atrage pe omul societății noastre către artă în general, către arta scenică — în special?

ancheta culturală

Răspunsul? Răspunsul pe care pare a-l contura investigația noastră în marile orașe ale țării: insuficient sprijin de investigații de sociologie a culturii, necuvenit nici cele mai elementare sondaje cu privire la ecoul spiritual al realizărilor lor, teatrele își cunosc prea puțin, cel mai adesea superficial, spectatorii.

„Aș dori să văd cît mai multe comedii inspirate din viața contemporană, în care să fie studiate diferite feluri de a înțelege și interpreta via-

ța omului în societatea socialistă. Ca să mă înțeleg, voi preciza că aș putea să revăd cu plăcere, de pildă, „Opinia publică” de Aurel Baranga — ne declară Nîncu Grigorescu, economist la Combinatul chimic Craiova. Este această specificare — privitoare la caracterul realist, la conținutul militant al comedilor aplaudate — o clauză care a apărut frec-

vent în discuțiile cu iubitorii genului comic.

Există un anumit paradox al succesului pe care teatrele ar trebui să-l înțeleas mai demult. Paradoxul constă în faptul că publicul vine la „Puricele în ureche”, se amuză („Mi-a plăcut”, „Am ris” — zice spectatorul) dar aceasta nu înseamnă că li dă și aprecierile maxime („Dar mare lucru, desigur, nu a fost” — se mai precizează, după asemenea spectacole). Este o reacție firească a publicului, care, în majoritate, a dobîndit în anii

noștri acces în teatru, a publicului pe care, cele peste două decenii de dezvoltare culturală socialistă au reușit să li facă atent, sensibil, să li ridice în mare măsură la înțelegerea a ceea ce înseamnă teatru adevărat.

Mulți dintre interlocutorii noștri și-au exprimat preferința pentru un teatru serios și profund prin probleme pe care le abordează. Elena Pană, funcționară, din București, ne-a vorbit despre „Interesul pentru teatru în care să aște apte aspecte și situații ale actualității, frămîntări sufletești, morale, sociale în care să se regăsească”. Că este așa ne-au dovedit-o și opiniile despre teatru ale spectatorilor din Baia Mare, puternic centrat muncitoresc, dotat cu teatru creat abia în anul socialismului, sau ale celor din Craiova, oraș al industriei și al culturii, cu un vechi Teatru Național.

Teatrul din Baia Mare s-a remarcat cu consecvență în ultimii ani ca un teatru cu un repertoriu judicios, echil-

N. STANCU
și corespondenții
„Științei”

(Continuare în pag. a IV-a)

FAPTUL DIVERS

Confesiunile arhivei

Cercetătorii de la Arhivele statului din Cluj au pus în evidență o serie interesantă de documente provenite de la Mihai Viteazul care se referă la activitatea lui politică, diplomatică și militară pentru înfăptuirea unității celor trei țări române. Cele mai multe dintre ele sînt acte inedite, oferind informații prețioase cu privire la lupta de eliberare a țării noastre în anul 1599, precum și a unor măsuri de organizare politico-administrativă a Transilvaniei și a unor orașe ca Alba Iulia, Cluj, Turda, Bistrița etc. Aflat în studiu, bogatul material documentaristic, va oferi cercetătorilor noi date privind activitatea marelui voievod.

O, tempora!...

Tirgovistei — spun documentele vremii — pe timpul lui Petru Cercel nu ducea lipsă de cișmele. Când întreg oraș era străbătut de la un capăt la altul de tot felul de apeducte. Astăzi, însă, numeroși turci care vizitează vestigiile istorice de aici pot să-și poalească setea numai dacă și-au adus apă de acasă. De ce? Paradoxal, dar în tot orașul nu există măcar o cișmea publică. Să fi „secat” care grăjele locale pentru acest aspect, deloc de neglijat? Intr-un atare caz n-ar strica, măcar din când în când, să recurgă la „izvoarele” istoriei.

Pășările lacurilor sărate

Temp de mai multe luni, un grup de cercetători de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Anipa” din Capitală a studiat din punct de vedere faunistic, zona lacurilor sărate, de pe cursurile inferioare ale râurilor Buzău, Călmățui și Ialomița. Un deosebit interes a prezentat fauna ornitologică, specialiștii reușind să identifice aproape 200 specii de păsări, multe dintre ele (lopătari, călifari albi, cioc-intors, cățălig și altele) numărate doar prin intermediul rariților faunistice ale țării, unele fiind declarate monumente ale naturii. Plăcut surpriza a rezervat cercetătorii și fauna subacvatică. Din bogatul material adunat a fost descoperită o specie de crustaceu — Branchinella spinosa — necunoscută în țară, precum și alte exemplare valoroase. În ansamblu, o cercetare utilă asupra unei zone biologice puțin studiate până în prezent.

Șapte luni pentru șapte zile

Filid bolnavă. Cornelia Gavra, angajată la Combinatul țesut din Sighisoara, a primit, pentru tratament, opt zile de concediu medical. După expirarea concediului medical, neavând chef să se întorcă la lucru, a luat hotărârea să-și prelungească, cu a doua zi, concediul. Cu ajutorul unui stilou, a transformat cifrele inițiale, prelungindu-și, dintr-un condei, concediul medical cu încă o săptămână. Apoi a dus la intrarea primăriei „certificatul medical astfel „completat”. Descoperindu-i-se însă falsul, a făcut cunoștință cu instanța de judecată, care, prin sentința pronunțată, i-a acordat un concediu special de șapte luni de zile.

O secundă de noroc

Autobuzul 31-SM-1119, aparținând autobazei Satu-Mare, se apropia, încercat cu 40 de căldători, de trecerea la nivel, fără barieră, peste linia ferată îngustă ce trece spre comuna Arad (Satu-Mare). Deși obligat să se asigure înainte de a traversa, șoferul Mihai Demea a pornit înainte cu toată viteza, chiar în momentul când trenul trecea la nivel. Ciocnirea, firește, n-a putut fi evitată. Din fericire, autobuzul apucase să intre doar cu „fața” pe linia ferată, singurele urmări din ciocnirea cu trenul fiind „rădăcină” autobuzului în sensul „invers de mers, ușoara rîmă a șoferului, spaima căldătorilor pe care doar o norocoasă fracțiune de secundă i-a despărțit de un tragic accident. Cazul petrecut la Arad constituie însă o nouă dovadă a primejdii care le implică necesitatea regurilor de circulație.

Rubrică redactată de Dumitru TIRCOB Gheorghe POPESCU cu sprijinul corespondenților „Scinteii”

MĂSURILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A MUNCII POLITICO-IDEOLOGICE ȘI CULTURAL-EDUCATIVE ÎN DEZBATEREA PLENARELOR LĂRGITE CU ACTIVUL COMITETELOR DE PARTID

CRITERIUL ESENȚIAL AL PRINCIPALITĂȚII COMUNISTE — spiritul militant în înfăptuirea politicii partidului

După cum se știe, în aceste zile noi, în întreaga țară, plenele largite cu activul comitetelor de partid, consacrate dezbaterii sarcinilor ce le revin în lumina programului de edificare comunistă a întregului popor, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu și adoptat de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. La lucrările unora din aceste plenele partide, s-a așezat și problema criteriilor care să definească și să măsoare muncitorii din țara noastră care, luând cuvîntul în cadrul dezbaterilor, împărtășesc noilor generații de comunisti din bogata experiență acumulată de P.C.R. În anul 1968, în domeniul muncii ideologice, releva necesitatea apariției pe un plan superior a tradițiilor de combativitate și intrinsecită revoluționară care au caracterizat, în decursul deceniilor, întreaga activitate politico-educativă a partidului nostru. La lucrările plenarelor comitetelor de partid de la București și tricotaje din București a luat parte tovarășul Alexandru Sencovici, membru al C.C. al P.C.R., vechi militant al mișcării muncitorești din țara noastră.

După cum se știe, în aceste zile noi, în întreaga țară, plenele largite cu activul comitetelor de partid, consacrate dezbaterii sarcinilor ce le revin în lumina programului de edificare comunistă a întregului popor, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu și adoptat de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. La lucrările unora din aceste plenele partide, s-a așezat și problema criteriilor care să definească și să măsoare muncitorii din țara noastră care, luând cuvîntul în cadrul dezbaterilor, împărtășesc noilor generații de comunisti din bogata experiență acumulată de P.C.R. În anul 1968, în domeniul muncii ideologice, releva necesitatea apariției pe un plan superior a tradițiilor de combativitate și intrinsecită revoluționară care au caracterizat, în decursul deceniilor, întreaga activitate politico-educativă a partidului nostru. La lucrările plenarelor comitetelor de partid de la București și tricotaje din București a luat parte tovarășul Alexandru Sencovici, membru al C.C. al P.C.R., vechi militant al mișcării muncitorești din țara noastră.

De grijă față de avutul obște, născut, întinzîndu-se, în timp. Amենca neajunși reflectă și deficiențele muncii de educație partinică în ansamblu, dar și ale celor desfășurate de fiecare comunist. Adică vreau să spun: luăm noi, fiecare, atitudine împotriva manifestărilor inapoiate? Cultivăm îndeajuns munca politică și sentimentul neîmpărtășirii cu fenomenul negativ, poziția civică combativă? Cred că nu. De acest socot că atenția noastră va trebui să se îndrepte în viitor, mult mai mult, asupra acestui aspect al eficienței educației politice — capacitatea acestora de a stimula formarea unei atitudini înaintate față de muncă, față de societate.

omul de mline, trăsăturile lui înaintate, conștiința sa revoluționară comunistă. La temelie acestui conștiințelor înaintate este stea răspunderea socială, sentimentul că avem datoria de a continua opera care s-a urzit pentru izbînda ideilor socialiste. În primul rînd, trebuie să ne facem datoria față de locul nostru de muncă și față de disciplina și spiritul de disciplină. Sînt peste 50 de ani în mișcarea revoluționară și vreau să vă spun că, întotdeauna, și în ilegalitate, ordinea și disciplina au caracterizat partidul nostru, au fost trăsăturile definitorii ale comunistilor. Cu altă mai mult astăzi, cînd clasa muncitoare deține puterea, cînd oamenii muncii sînt stăpîni în țara lor, se impune să muncim în spiritul celei mai înalte discipline, să nu lășăm ca din mișcările noastre să iasă produse necorespunzătoare calitativ, să combatem manifestările de risipă, indolență, lipsa de grijă față de avutul obște. Fiindcă cel ce nu-și face datoria conștiințos, cel ce păgubește avutul național, ne aduc prejudicii nouă, tuturor, și, la urma urmei, și lor înșile. De aceea, organizațiile de partid, organizațiile de masă trebuie să-și ajute pe fiecare muncitor să ajungă la înțelegerea calității sale duble, de producător și proprietar al mijloacelor de producție, în lumina căreia are datoria să militeze pentru progresul colectivității, al întregii noastre societăți.

VIATA DE PARTID

Partidul ne-a încredințat nouă, membrilor săi, misiunea de mare răspundere de a crește generațiile viitoare, spunea Vasile Barabancea, secretarul comitetului de partid din secțiile 5 și 6. Creșterea schimbului de mline este, în fond, o sarcină politică. Noi trebuie să formăm conștiințe comuniste, conștiințe capabile să ducă mai departe pe un plan superior, înfăptuirile noastre. Acest lucru nu se poate realiza decît prin intensificarea muncii de educare comunistă continuă a tinerilor, printr-o activitate politică și cultural-educativă care să dea răspuns întrebărilor pe care și le pun, nevoilor dezvoltării conștiinței lor. Din păcate, în organizațiile de partid din fabrică, educația tineretului se desfășoară cu intermitențe. Unii tineri, o dată primii în partid, nu se mai pregătesc în rîndul unor dintre tinerii recent angajați, veniți de la sat, dăinuie, fără un răspuns ferm din partea noastră, manifestări de misticism, tendințe de delăsare, etc. Iată de ce sînt de pădure și în activitatea de învățare, în tineretului, trebuie să ne analizăm în mod exigent întreaga activitate, să-i imprimăm un puternic impuls, să-i sporim combativitatea.

Partidul ne-a încredințat nouă, membrilor săi, misiunea de mare răspundere de a crește generațiile viitoare, spunea Vasile Barabancea, secretarul comitetului de partid din secțiile 5 și 6. Creșterea schimbului de mline este, în fond, o sarcină politică. Noi trebuie să formăm conștiințe comuniste, conștiințe capabile să ducă mai departe pe un plan superior, înfăptuirile noastre. Acest lucru nu se poate realiza decît prin intensificarea muncii de educare comunistă continuă a tinerilor, printr-o activitate politică și cultural-educativă care să dea răspuns întrebărilor pe care și le pun, nevoilor dezvoltării conștiinței lor. Din păcate, în organizațiile de partid din fabrică, educația tineretului se desfășoară cu intermitențe. Unii tineri, o dată primii în partid, nu se mai pregătesc în rîndul unor dintre tinerii recent angajați, veniți de la sat, dăinuie, fără un răspuns ferm din partea noastră, manifestări de misticism, tendințe de delăsare, etc. Iată de ce sînt de pădure și în activitatea de învățare, în tineretului, trebuie să ne analizăm în mod exigent întreaga activitate, să-i imprimăm un puternic impuls, să-i sporim combativitatea.

Încheiere, a luat cuvîntul tovarășul ALEXANDRU SENCOVICI. — Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, a spus vorbitorul, dînd dovadă, încă o dată, în mod strălucit, de înalt spirit revoluționar, de profundă grijă față de destinele țării noastre, de excepțională însemnată principială și practică dezbateri partinică, a elaborat — pe baza dezbaterilor și concretizării indicațiilor programatice ale Congresului IX și X ale P.C.R. — un vast și însușitor program pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, un puternic instrument al perfecționării vieții noastre sociale. Înfăptuirea de către toate organele și organizațiile de partid, de către toți oamenii muncii, a programului privind îmbunătățirea muncii politico-ideologice și cultural-educative va imprima, negreșit, un impuls și mai puternic dezvoltării patriei noastre, amplei activități închinată fauririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Așa cum ne învață partidul, trebuie să ne fărîmăm neîncetat pe noi înșine și simțim datori să fărîmăm, în același timp,

Partidul ne-a încredințat nouă, membrilor săi, misiunea de mare răspundere de a crește generațiile viitoare, spunea Vasile Barabancea, secretarul comitetului de partid din secțiile 5 și 6. Creșterea schimbului de mline este, în fond, o sarcină politică. Noi trebuie să formăm conștiințe comuniste, conștiințe capabile să ducă mai departe pe un plan superior, înfăptuirile noastre. Acest lucru nu se poate realiza decît prin intensificarea muncii de educare comunistă continuă a tinerilor, printr-o activitate politică și cultural-educativă care să dea răspuns întrebărilor pe care și le pun, nevoilor dezvoltării conștiinței lor. Din păcate, în organizațiile de partid din fabrică, educația tineretului se desfășoară cu intermitențe. Unii tineri, o dată primii în partid, nu se mai pregătesc în rîndul unor dintre tinerii recent angajați, veniți de la sat, dăinuie, fără un răspuns ferm din partea noastră, manifestări de misticism, tendințe de delăsare, etc. Iată de ce sînt de pădure și în activitatea de învățare, în tineretului, trebuie să ne analizăm în mod exigent întreaga activitate, să-i imprimăm un puternic impuls, să-i sporim combativitatea.

Platon PARDAU

Sub orice formă s-ar practica, orice nume ar purta, orice de mare ar fi, bacșișul, denumit pe bună dreptate „factor poluant al mediului etic”, întîmpină, în aceste zile, ofensiva hotărîtoare a opiniei noastre publice. În sfera de conștiință, cetățenii descriu felurite forme pe care le îmbracă acest năvăr, își exprimă categorice dezaprobare față de cel care practică degradantul obicei al bacșișului și, mai cu seamă, cer să se ia măsuri care să ducă la stîrpierea lui.

năvărului bacșișului, consider că este necesar ca ele să nu se limiteze doar la campania de presă care consemnează gîndurile noastre, ale opiniei publice. Sînt de părere că este nevoie de măsuri energice pe linia administrativă din partea ministerelor, a conducătorilor unităților respective, mergînd pînă la legislația unor măsuri concrete care vor duce la eradicarea bacșișului.

fermă a legilor (inclusiv a Codului Penal) care întîmnează bacșișul sub formele sale cele mai pernicioase, ca primirea de foloase necuvenite, mita etc. ca și elaborarea unui text de lege care să sancționeze practicarea bacșișului eventual, adăugarea unei prevederi în conștiința la Decretul 153/1970.

SĂ STÎRPIM BACȘIȘUL!

Opinia publică cere măsuri hotărîte din partea forurilor competente

După ce subliniază judicios că „muncitorii, producătorii bunurilor materiale, cei care muncesc din greu și cu sacrificii în fabrici și uzine, cei care extrag petrolul și cărbunele din adîncul pămîntului, agricultorii care ne asigură pinea cea de toate zilele, milioane de oameni din toată țara, salariații și numai salariații pentru munca lor, așa cum este normal, în schimb, pentru a fi serviți, sînt nevoiți să dea din cîștigul lor în dreptă și în stînga pentru a plăti bacșișul”, mulți vor spune că bacșișul este un obicei care are rădăcini adînci în societate și că este foarte greu să se elimineze. Cu toate acestea, trebuie să ne dăm seama că bacșișul este un obicei care are rădăcini adînci în societate și că este foarte greu să se elimineze. Cu toate acestea, trebuie să ne dăm seama că bacșișul este un obicei care are rădăcini adînci în societate și că este foarte greu să se elimineze.

Introducerea — în unitățile de alimentație publică — a sistemului ca, odată cu prezentarea consumatorului, să se aducă și bonul eliberat de o casă centrală — așa cum se face în multe țări. Și așa cum în unele unități cu auto servire — ne scrie un cititor din București — pe bonul este imprimat „Vă mulțumim” pe bonurile din restaurante, bodegi etc.” scrie „Bacșișul Interzis!”

Cu acest prilej, reamintim că în articolul nostru „Să stîrpiam bacșișul!”, din 30 iulie a.c., scriam textual: „În numele opiniei publice, membru al comisiei de revizuire a Comitetului de partid, Ministerul Turismului, Ministerul Sănătății, Ministerul Invățămîntului, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, C.S.E.A.L. UCECOM să studieze părerea oamenilor muncii și să se informeze, în cel mai scurt timp, asupra măsurilor pe care le preconizează, pe plan educativ, cit și pe plan administrativ, pentru stîrpierea bacșișului. Vom face loc nelîngărit în coloanele

„Adresa? Blocul A 6 A, sau mai precis în Drumul Taberei, pe dreapta...”

Ne aflăm la serviciul de cartare și transport al Direcției de poștă a municipiului București, unde se triază, pentru a fi îndrumate oficiilor poștale de distribuție, toate scrisorile destinate cetățenilor Capitalei. „La noi — ne spune tovarășul Vasile Zamfirescu, șeful serviciului de cartare — cad la rebus, cu prilejul cărții, din pricina adresele incomplete, 4000—5000 de scrisori lunar. Printre acestea, multe care poartă pe ele doar inițialele blocurilor. Aceste scrisori sînt depozitate la magazia de rebuturi și tînuie acolo 6 luni, timp în care, dacă sînt reclamate, se întreprind măsuri pentru predarea lor, iar dacă nu, după expirarea termenului respectiv, iau drumul crematorului”.

Este adevărat că factorii poștali, în virtutea meseriei pe care o practică, ajung cînd să se descurece destul de bine în acest veritabil labirint; cu toate acestea, sistemul actual cunoaște încă, cel puțin în cazul municipiului București, numeroase imperfecțiuni, făcînd munca funcționarilor poștei destul de dificilă. Un străzi li s-a schimbat pînă acum denumirea de clădire ori; multe artere poartă aceeași denumire (în București și în comunele subordonate există, de pildă, 5 artere care poartă numele N. Bălcescu) în numeroasele unități imobile situate în cartierele vechi există o adevărată harababură: numere care nu respectă ordinea naturală, încurcate sau repetate de cîteva ori pe str. Cetății, de pildă, sînt 7-8 imobile care poartă nr. 12, iar pe străzile 20 Noembrie, numărul 20 apare pe 10 imobile). La fel de multe artere noi în „Drumul Taberei” și nu numai acolo — există numeroase asemenea cazuri. În cel mai tîrziu microcartier al cartierului, bunăoară, nu există nici un fel de număr de ordine, ci cu ajutorul unor simboluri convenționale, lăsată drept moștenire de către proiectanți și constructori. În „Drumul Taberei” și nu numai acolo — există numeroase asemenea cazuri. În cel mai tîrziu microcartier al cartierului, bunăoară, nu există nici un fel de număr de ordine, ci cu ajutorul unor simboluri convenționale, lăsată drept moștenire de către proiectanți și constructori.

Platon PARDAU

Alexandru STROE

ziarului comunicărilor pe care le vom primi”. Din nefericire, sîntem în situația de a fi de opinie publică că pînă astăzi nici unul dintre teroriile amintite mai sus nu a comunicat redacției măsurile pe care le-a luat. Probabil, pentru că nu le-au luat; consiliul de tovarășii din conducerea organismelor amintite că obligația de a da un răspuns clar și precis opiniei publice este o obligație plătitoare? Problema bacșișului — adică problema corectitudinii, a cinstei, a onoarei — se pare o problemă minoră? Oricare ar fi situația, reînnoim invitația noastră cu convingerea că vom fi în măsură, cit de curînd, să comunicăm cititorilor măsurile pe drept cuvînt așteptate.

Încheiem aceste rînduri cu un citat din scrisoarea învătătorului pensionar Alexandru Predeleanu, din comuna Brastov, județul Oltenița: „Dumneavoastră, „Scinteia”, luînd poziție împotriva bacșișului, sînteți ecoul firesc al opiniei publice și vă rugăm să nu încetați acțiunea pînă cînd nu vom vedea împlinite roadele ei.

Cer acest ca atît mult cum cit într-o ședință a cooperativei noastre agricole în care protestam, ca membru al comisiei de revizuire a Comitetului de partid, Ministerul Turismului, Ministerul Sănătății, Ministerul Invățămîntului, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, C.S.E.A.L. UCECOM să studieze părerea oamenilor muncii și să se informeze, în cel mai scurt timp, asupra măsurilor pe care le preconizează, pe plan educativ, cit și pe plan administrativ, pentru stîrpierea bacșișului. Vom face loc nelîngărit în coloanele

G. RADU

Paşă în economia economică

CU CE EXPERIENŢĂ INTRĂ ÎN NOUL AN AGRICOL FERMELE COOPERATIVELORE?

Între măsurile privind perfecţionarea formelor de organizare a producţiei şi a muncii în cooperativele agricole un loc important îl ocupă crearea fermelor de producţie pe principiul gestiunii economice interne. La începutul anului în curs au fost constituite 624 de ferme, îndeosebi în zootehnie, legumicultură, viticultură, pomicultură, cultură plantelor tehnice, la producerea semintelor etc. Fermele cuprind peste 80 la sută din sectorul zootehnic, 60 la sută din cel hortivitic şi aproape în totalitate prosperarea de seminte. Acest cadru organizativ nou a permis întocmirea unor planuri de producţie fundamentate, organizarea temeinică a muncii şi repartizarea de sarcini precise pe formaţiuni de lucru. Toate aceste elemente asigură aplicarea acordului global ca formă de retribuţie a cooperativilor.

Se poate aprecia că în cele mai multe cooperative agricole fermele au devenit formaţiuni de lucru bine consolidate. La cea din Seaca de Cîmp, judeţul Dolj, toată activitatea de producţie a fost organizată pe ferme: patru la cultura plantelor de cîmp, două în zootehnie şi cîte una legumicolă şi semincărie. Fiecărei ferme, după profil, i s-a predat suprafaţa de teren, efectivele de animale împreună cu tot inventarul necesar. Din planul de producţie şi financiar al cooperativei au fost stabilite sarcinile de producţie care trebuie realizate de fiecare fermă. Despărşind de tot ce le trebuie, fermele au preluat activitatea directă de producţie, întocmindu-şi fiecare plan propriu de muncă. Săptămînal — arătată, Paul Văduva, vicepreşedintele cooperativei — au loc şedinţele de lucru cu fermierii şi consiliul de conducere, unde se analizează stadiul executării lucrărilor, îndeplinirea planului de venituri şi cheltuieli etc. Producţiile obţinute aici la cultura plantelor, cit şi în zootehnie sînt mult mai mari decît în cei alina ani. Rezultate asemănătoare au obţinut multe din cele 411 ferme agricole create în cooperativele agricole din judeţul Dolj. Ele demonstrează că această formă de organizare superioară a producţiei şi a muncii în cooperativele agricole, măreşte răspunderea cooperativilor şi a mecanizatorilor pentru realizarea unor producţii mari.

În multe locuri însă activitatea fermelor nu s-a desfăşurat precum se presupunea din planurile de producţie bine precizate. Aceasta se datorează, în principal, faptului că în unele cooperative agricole au fost create multe ferme, urmîndu-se indicaţiile care reglementează organizarea treptată a acestora, pe măsură ce se creează toate condiţiile necesare ca să desfăşoare o activitate economică eficientă. În zootehnie sînt aproape 3.000 de ferme, dar foarte puţine din ele sînt specializate, marea lor majoritate fi-

ind ferme zootehnice mixte. În judeţul Dolj sînt 108 ferme zootehnice mixte şi numai 13 specializate. În judeţul Dolj sînt 113 ferme zootehnice mixte. Cum s-au constituit aceste ferme? Vechile sectoare zootehnice, care cuprindeau trei-patru specii de animale, şi-au schimbat doar numele în ferme zootehnice mixte cu acelaşi nume şi efective agricole. Referindu-se la această situaţie, medicul veterinar Florea Ionescu, şeful fermei zootehnice mixte a cooperativei agricole Tunari Vechi, judeţul Dolj, ne arată că ferma a preluat toată activitatea de producţie de la muncii. Sectoarele fiind situate la distanţe mari unele de altele, iar baza furajeră foarte dispersată, îngreunează îndrumarea tehnică şi controlul, fac imposibilă aplicarea unor tehnologii moderne de organizare. Ca urmare, în noua formă de organizare s-au perpetuat unele din neajunsurile care au existat în fostul sector zootehnic. De altfel şi în alte unităţi noţiunea de concentrare şi specializare a producţiei nu este înţeleasă cum trebuie. Cooperativa Seaca de Cîmp are, de exemplu, la cultura plantelor de cîmp, o fermă specializată numai pe cultura porumbului. Evident, această specializare pe monocultură se oglindeşte negativ în activitatea fermei deoarece nu permite întocmirea unei rotaţii a culturilor şi o folosire raţională a bazei tehnice şi a forţei de muncă.

Fără îndoială activităţile de producţie în sectoare mici constituie un impediment pentru înfiinţarea fermelor specializate. Din acest motiv, în unele cooperative, pentru a atinge indicatorii de mărime, suprafaţa de teren sau numărul de animale, au fost organizate ferme mixte. Însă, oare să se renunţe la crearea de ferme specializate? Nicidecum. Această problemă poate fi rezolvată prin apelul la consilierii intercooperatişti, care pot organiza ferme intercooperatişti specializate. Consiliul intercooperatişti Dăbuleni, din judeţul Dolj, a hotărît, cu acordul şi consimţămîntul fiecărei cooperative în parte, ca începînd cu anul viitor, cele cinci cooperative agricole membre ale consiliului, trei în comuna Dăbuleni şi două în comuna Călarăşi, să-şi unifice forţele în cadrul comunei în două unităţi mari: Dăbuleni şi Călarăşi, care vor putea să-şi extindă activitatea în toate sectoarele de activitate. În judeţul Dolj — ne informa tov. ing. Constantin Glăvan, director general al direcţiei agricole — sînt în curs aşezarea studiului la majoritatea consilierilor intercooperatişti, care au hotărît să sprijine acţiunea de concentrare a producţiei, de specializare a unităţilor, ceea ce creează condiţii optime pentru organizarea de ferme specializate.

Organizarea constituie primul element al funcţionării fermelor. Dar o dată constituite, ele trebuie să se

bucure de sprijinul consiliului de conducere şi al specialiştirilor. Or, la multe din fermele deja organizate, neajunsurile constatate în activitatea lor sînt generate de înţelegerea greşită a relaţiilor ce trebuie să se stabilească între consiliul de conducere al cooperativei, inginerul şef şi şeful fermei. În multe cooperative, o dată cu înfiinţarea fermelor, consiliul de conducere a lăsat toată răspunderea pentru realizarea planului de producţie numai pe umerii şefilor de ferme. Este concludentă situaţia înfiinţată la cooperativa Brîncoveni, judeţul Olt. Ferma zootehnică — ne arată şefa fermei, ing. zootehnică Eugenia Delcea — nu poate realiza producţia planificată deoarece consiliul nu a sprijinit asigurarea bazei furajere. Din 220 ha necesare, ferma i s-a atribuit numai 136 ha; la fel, din 1.800 tone de furaje însoţite nu s-a asigurat aproape nimic. Nu este de mirare că ferma n-a realizat nici unul din indicatorii de plan.

Ferma agricolă — o formă superioară de organizare a producţiei şi muncii în cooperative — prezintă multiple avantaje, tocmai datorită faptului că dispune de un teren de organizare şi desfăşurare a activităţii bine precizat. Pentru ca fermele să devină cu adevărat unităţi de producţie şi activitate, este necesar ca, peste tot, să se respecte principiile de organizare şi de funcţionare a acestora. Primul din acestea îl constituie specializarea producţiei. „Noţiunea de concentrare şi specializare a producţiei în cadrul fermelor — susţine tov. ing. Vasile Trufescu, director în Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii şi Apelor — trebuie aplicată în mod diferenţiat de la un sector la altul de activitate. Dacă în zootehnie este necesar să se meargă pe o specializare strictă mai ales la specii bovine şi porcine, în celelalte sectoare, cu deosebire cel al culturilor de cîmp, specializarea trebuie făcută pe o cultură de bază şi alte două-trei complementare, încît să poată realiza o rotaţie judicioasă a culturilor, care să permită folosirea cu randament ridicat a maşinilor şi utilajelor din dotare, să se asigure de lucru forţele de muncă pe tot parcursul anului.”

O dată cu recultivarea culturilor firil şi însămînţările de toamnă, trebuie să se aibă în vedere organizarea fermelor după aceste principii. De asemenea, consiliile de conducere şi inginerii şefi din cooperativele agricole să se ocupe cu cea mai mare răspundere de bunul mers al activităţii fermelor, asigurîndu-le baza materială şi sprijinul necesar, condiţia de bază a realizării unor producţii din ce în ce mai mari.

Aurel PAPADIUC

La Reşiţa

O nouă marcă de oţel cu caracteristici superioare

RESIŢA (corespondenţial „Scînteia”, Florea Ciobanu). În urma unor minuloase progrese tehnologice, toţilor oţelărilor reşiţeni, sprijiniţi efectiv de specialiştii din secţie şi din combinat, au reuşit să elaboreze prima gară dintr-o nouă marcă de oţel aliat cu alchali şi molibden, oţel caracterizat printr-un grad foarte înalt de puritate şi rezistenţă. Noua marcă de oţel, realizată cu succes la Reşiţa, este destinată Industriei producătoare de utilaj petrolier şi va fi utilizată pentru confecţionarea ţijelor de pompă şi apelor cu role — piese care reclamă o rezistenţă deosebită.

În ierarhia competitivităţii

Unităţile de exploatare şi industrializare a lemnului din judeţul Arad au cunoscut în ultimii ani o puternică dezvoltare, marcată cu pregnanţă de aprecieri care însoţesc constant creşterea şi diversificarea producţiei.

Un loc deosebit îl ocupă Fabrica de mobilă din Arad, întreprindere care, împreună cu cea similară din oraşul Pincota, a reuşit să realizeze încă de anul trecut de 4,5 ori mai multă mobilă decît se producea în întreaga ţară la nivelul anului 1950.

Vorbind despre Fabrica de mobilă din Arad, trebuie să ne referim şi la faptul că tipurile de mobilier de aici se exportă în 30 de ţări de pe toate continentele, că firme de renume mondial din Austria, Franţa, U.R.S.S., S.U.A., Canada, Olanda şi alte ţări cumpără cu încredere, de mulţi ani, garniturile produse în oraşul de pe Mureş. Dormitoarele „Camelia” sau „Ludovic al XVI-lea”, barul „Venus”, holul şi bibliotecă „Neptun”, camera de tineret „Voronoi” sau sufragerile „Lilving”, „Chipendale” şi „Regence”, sînt doar cîteva dintre cele 20 de tipuri de mobilă create de meşterii arădeni în ultimii cinci ani. Concomitent, minime lor talente au sporit producţia mobiliei de artă, avînd acum admiratori şi cumpărători în lumea întreagă.

Sînt numai cîteva dintre prestigioasele succese ale harnicului colectiv de muncă ce-şi desfăşoară activitatea la Fabrica de mobilă din Arad, care ridică an de an, la noi dimensiuni cantitative şi calitative, roadele unui meşteresc vechi, roade ce si-au câştigat un deosebit renume.

În fotografie: Vederea a Combinatului orădean de exploatare şi industrializare a lemnului

Gabriel GOIA
corespondenţial „Scînteia”

Într-un articol recent, publicat în nr. 838 al ziarului „Scînteia”, a fost abordată problema necesităţii creşterii productivităţii muncii în activitatea de construcţii-montaj. Printre cauzele de creştere a productivităţii muncii constructorilor, la care ne-am referit, s-a numărat şi extinderea sistemului de lucru şi retribuţie la acord global. Care este sfera de aplicare a acestui sistem, în ce constau efectele sale economice, ce implică aplicarea sa mai largă pe şantierele de construcţii?

În primul semestru din acest an, la întreprinderea „Energ-construcţia” din Capitală 39 la sută din muncitorii au lucrat în acord global. Ei au executat aproape 70 la sută din producţia realizată de această unitate de construcţii în perioada ianuarie-iunie. De altfel, exemplul întreprinderii „Energ-construcţia” nu este izolat. O analiză desfăşurată recent în 73 de întreprinderi de construcţii-montaj, de specialiştii din Banca de Investiţii a evidenţiat faptul că aproape o treime din volumul total al producţiei realizate în primele trei luni ale anului a fost executată de muncitorii salariaţi în acord global. E o dovadă certă că, într-un şir de întreprinderi de construcţii-montaj, comitetele de direcţie au folosit cu rezultate realizate în primele trei luni ale anului a fost executată de muncitorii salariaţi în acord global. E o dovadă certă că, într-un şir de întreprinderi de construcţii-montaj, comitetele de direcţie au folosit cu rezultate realizate în primele trei luni ale anului a fost executată de muncitorii salariaţi în acord global.

Cîteva date sînt edificatoare: în acord global sînt realizate în primele trei luni ale anului a fost executată de muncitorii salariaţi în acord global. E o dovadă certă că, într-un şir de întreprinderi de construcţii-montaj, comitetele de direcţie au folosit cu rezultate realizate în primele trei luni ale anului a fost executată de muncitorii salariaţi în acord global.

Efectele economice favorabile generate de aplicarea acordului global sînt, deci, evidente. Şi totuşi, într-o serie de unităţi de construcţii, sistemele în acord global are o arie de răspundere restrînsă. La întreprinderile de construcţii-montaj din judeţele Sălaj, Mehedinţi şi Ialomiţa, numai 0,5-1 la sută din producţia realizată în primul trimestru a.c. s-a executat în acord global; la întreprinderea de construcţii în transporturi din Craiova, aparţinînd Ministerului Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, producţia executată în acord global a fost de numai 4 la sută, iar la întreprinderea de construcţii speciale Industriale şi montaj din cadrul Ministerului Industriei

muncitorilor respectivi în momentul îndeplinirii contractului. În mod practic, constituirea garanţiei este o pişigă de stimulare a muncitorilor. Faptul că majoritatea covîrşitoare a lucrărilor contractate în acord global au fost terminate, aşa cum s-a văzut, la data stabilită, sau chiar mai devreme, atestă tocmai eficacitatea acestei pişigii. Pe de altă parte, nu trebuie uitat că cunoscîndu-se garanţia nu depăşeste sporul cu care — mai mare, de regulă, salariul muncitorilor în acord global faţă de salariul muncitorilor care lucrează în acord simplu. Aşa că, oricum, nivelul salariului în acord simplu este asigurat. În al doilea rînd, nici argumentul potrivit căruia fluctuaţia muncitorilor împiedică supra extinderea acordului global nu are putere să convingă: dimpotrivă, extinderea acordului global constituie tocmai un instrument prin care se poate diminua fluctuaţia muncitorilor. La urma urmei, constructorii sînt interesaţi să ştie şi mai bine. Or, aşa cum arată practica, această condiţie este asigurată pe deplin de sistemul de plată în acord global. Este de înţeles că astfel înţeleasă pe reşterea unor muncitorii dintr-o întreprindere de construcţii-montaj, Adevărul este că aceste avantaje nu au fost întotdeauna cu claritate explicate muncitorilor; veşterea argumentelor de genul celor arătate mai înainte, unii factori de răspundere din întreprinderile de construcţii-montaj caută să treacă sub tăcere „nodul gordian” al întregii probleme: aplicarea pe scară largă a acordului global.

Avantaje certe pledează pentru extinderea largă a ACORDULUI GLOBAL PE ŞANTIERE

trăscu, şef de serviciu la întreprinderea de construcţii-montaj pentru industria alimentară — unitate la care, pînă în luna iulie a.c., mai puţin de 1 la sută din valoarea producţiei planificate în acest an s-a contractat în acord global — ne-a spus: — Datorită unor prevederi — mai ales reţinerea unei părţi din salariu în scopul constituirii garanţiei privind executarea corespunzătoare a lucrărilor contractate — mulţi muncitori nu sînt tentaţi să lucreze în acord global. Extinderea rapidă a acordului global este împiedicată şi de fluctuaţia mare a constructorilor. Întrucît şi alţi specialiştii cu care am discutat au avut opinii asemănătoare, trebuie să spunem lucrurilor pe nume: ei privesc problema dintr-un unghi opus celui firesc. Să ne referim chiar la propozitiile lor argumente. Mai întâi, garanţia — un anumit procent din salariu — care se reţine în cursul execuţiei lucrării nu poate fi un motiv care să determine obţinerea muncitorilor de a lucra în acord global. Pe de o parte, deoarece reţinerea nu constituie o pierdere pentru muncitorii; ea este acordată

necesită, înainte de orice, îndeplinirea a o serie de condiţii de natură tehnică şi organizatorică. În primul rînd, este necesară o aprovizionare ritmică şi completă cu materialele şi utilajele şantierele de genul celor arătate mai înainte, unii factori de răspundere din întreprinderile de construcţii-montaj caută să treacă sub tăcere „nodul gordian” al întregii probleme: aplicarea pe scară largă a acordului global.

— Nu contestăm că această situaţie se schimbă în favoarea beneficiarilor în predaarea documentaţiilor de execuţie şi necesităţii termenelor de livrare de către unii furnizori de materiale de construcţii. Cuzza principală rezidă însă în neajunsurile existente în organizarea şi desfăşurarea activităţii de producţie pe un şantier. Nu pot fi omise nici cazurile de descompletare a formaţiilor de lucru în scopul trecerii muncitorilor dintr-o activitate în alta, la acele lucrări care înregistrează rămîniere în urmă în execuţie. Dacă la toate acestea mai adăugăm neajunsurile în formaţiunile de lucru în acord global, acolo unde este posibil şi justificat, a inginerilor, maştrilor, tehnicienilor care conduc efectiv activitatea de lucru şi care poartă răspunderea pentru organizarea execuţiei şi asigurarea ritmică şi la timp a materialelor, utilajelor şi mijloacelor de transport — avem o imagine aproape completă a cauzelor care împiedică extinderea largă a acordului global.

Cu toată claritatea se desprinde că extinderea sistemului de lucru şi plată a muncii în acord global este nemijlocit legată de asigurarea de către constructorii şantierele a tuturor condiţiilor pentru executarea completă, ritmică şi lucrativă. Avantajele economice pe care le oferă acest sistem pledează convingător ca el să-şi găsească o arie largă de aplicare pe toate şantierele, la un volum cît mai mare de lucrări!

Dan MATEESCU

Industria locală a judeţului Bacău realizează:

1500 produse cu o largă utilizare

O expoziţie de bunuri de larg consum, deschisă la Bacău, a prilejuit cetăţenilor şi reprezentanţilor de meritu de aici să ia cunoştinţă „pe viu” cu diversitatea şi calitatea produselor fabricate de industria locală a judeţului. Au fost expuse cu acest prilej peste 1.500 de produse. De exemplu, numai întreprinderile ce aparţin de ramurile industriei lemnului, metal-chimie şi textile, au adăugat la expoziţie peste 400 de diferite sortimente de bunuri de larg consum, din care circa 100 au fost apreciate ca nouătăţi. Este vorba de garniturile de mobilă tip „Rodica”, „Măgura” şi „Mioara”, cu o funcţionalitate complexă, un colorit atrăgător şi forme estetice adaptabile la diferite apartamente de confort diferenţiat. Tot în rîndul nouătăţilor se mai numără biroul de lucru, de dimensiuni reduse, utilizabil atât de către elevi, cit şi de adulţi, apoi sufragerile tip „Ecran”, compusă din cinci piese, camera populară „Gabriela”, camera de tineret „Corina” etc.

Indeosebi noilor apartamente, diferitele modele de saloane, cesti şi zgătitoare, pentru haine constituie numai cîteva din articolele cu o mare căutare. Alături de acestea se găsesc o seamă de produse deosebite de originale pentru frigider, diferite forme pentru cozonaci, ingenuoase grătore de fript carne şi copt legumele la aragaz, cu fiacără îndreptătoare, sint lipsite de interes nici produsele din raionul confecţii-textile. Retin atenţia, îndeosebi articolele de îmbrăcăminte pentru noi născuţi, bonete, jachete, plecturi. Acestea sînt mult solicitate şi la export. Există în industria locală bacăuană şi sectoare unde meseria se împleteşte cu arta. Pe malul Trotuşului, în municipiul Gheorghiu-Dej, meşterii iscusiţi creează din cioburi de sticlă colorată adevărate opere de artă. Ele sînt cistigat de mult faimă atât în ţară, cit şi peste hotare. Acestora li s-au adăugat noi modele de tavi, oglinzi pentru haine, aplicate şi-a vederii, servicii de birou. Aproape că nu există unitate specializată care să nu-şi dorească să ofere clienţilor săi şi produse de artizanat.

Gh. BALTA
corespondenţial „Scînteia”

(Urmare din pag. 1)

stituirea nucleelor de autoutilare. Cadrele necesare s-au asigurat prin transferarea celor mai buni ingineri din sectoarele de producţie spre cele de concepţie, întîrînd în acelaşi timp rolul maistrului în conducerea directă a fabricaţiei. În acest fel, concentrarea în serviciile de concepţie a unui număr important de specialiştii face posibil ca autoutilarea să se transforme într-o auzientă muncă de creaţie, care stimulează în permanenţă promovarea susţinută a progresului tehnic, modernizarea producţiei.

Există însă, din păcate, situaţii — mai ales în întreprinderi din industria chimică — în care, în desfăşurarea acţiunii de autoutilare, lipsseşte lucrul esenţial, adică localul de concepţie a unei maşini sau a unui aparat sînt încă dispersate. Pe de altă parte, nucleele de proiectare constituite de pe acum în întreprinderi nu trebuie considerate decît ca o primă treaptă de formare a unor puternice sectoare de concepţie la nivelul centralei industriale. Aşa ar putea fi evitate paralelismele costisitoare existente în conceperea şi executarea utilajelor şi maşinilor prin autoutilare. Cu toate că la Uzina mecanică de material rulant din Braşov, bunăoară, s-au proiectat şi executat electro-palane de 2,5 tone, uzina „Hidromecanica” din acelaşi oraş şi-a pro-

pus să proiecteze un produs asemănător fără să folosească documentaţia primei unităţi. Prin concentrarea activităţii de concepţie la nivelul centralei, s-ar putea trece la tipizarea şi standardizarea diferitelor piese şi subansamble ale maşinilor şi utilajelor; aşa ar putea circula mai tute şi mai eficace experienţa cistigată

procură în continuare din import. Aşa, de pildă, în urmă cu trei ani, la Mediaş s-a realizat o instalaţie de producere a catalizatorilor pentru oxidarea hidrocarburilor. Din cauza lipsei unei colaborări între ministerele Industriei construcţiilor de maşini, metalurgiei şi chimiei, nu s-au putut crea condiţii în vederea folosirii cataliza-

loare de informare între specialiştii, să introducă şi să cultive schimburi de experienţă, să formeze adevărate punţi de înţelegere între cei care colaborează întru realizarea activităţii de autoutilare.

Merită o subliniere aparte faptul că în majoritatea întreprinderilor autoutilarea este strîns legată de rigori-

AUTOUTILAREA

de un colectiv de concepţie sau altul. De fapt, modul în care circula realizările obţinute în autoutilare trebuie să constituie o chestiune de ordine zilie în toate unităţile angajate în această acţiune de mare interes economic. Este oare convenabil ca o maşină, un agregat sau un utilaj de interes larg pentru zeci şi zeci de întreprinderi, realizate cu succes într-o unitate sau alta, să rămînă numai un bun de importanţă locală? Din păcate, sînt încă situaţii în care cu toate că se fabrică „undevea” în ţară o maşină anume, acest lucru nu se cunoaşte în restul unităţilor industriale, din care cauză se

torilor pentru toate instalaţiile de gaz protector din ţară, astfel că în prezent continuă să se importe ceea mai mare parte din necesarul de asemenea catalizatori.

Generalizarea operativă a rezultatelor bune obţinute în acţiunea de autoutilare trebuie să preocupe în cel mai înalt grad şi, în primul rînd, centralele industriale şi ministerele de resort. Ele trebuie să cunoască exact, în fiecare moment, stadiul execuţiei unei lucrări importante, să orienteze eforturile de autoutilare spre direcţiile de interes major ale economiei. Centralele industriale, ministerele economice au datoria să găsească cele mai operative mij-

le de informare între specialiştii, să introducă şi să cultive schimburi de experienţă, să formeze adevărate punţi de înţelegere între cei care colaborează întru realizarea activităţii de autoutilare.

DOCTORANDUL ȘI PRODUCȚIA

10.000 de specialiști sînt cuprinși azi în sistemul obținerii titlului de doctor. Și numărul acestora este în continuă creștere. La îndemna lor, pentru o pregătire cât mai toamnă, s-au numărat laboratoriu cu utilaj modern, bibliotecă universitară și ale altor servicii de cercetare științifică, clinici, laborator experimentale acrilice etc. Apoi de aceea ca foarte firăvornic întrebarea: în ce măsură contribuie doctoranții la acea sarcină care este mai mare importanță pe care o formulă tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la valorificarea mai eficientă a potențialului de cercetare proprie de care dispunem?

Să vedem mai întâi cît de mult se desfășoară în industrie, în agricultură și în producția materială — acolo unde s-a hotărât progresul socio-economic al patriei noastre — această formulă de superioră pregătire post-universitară pe care o reprezintă sistemul de acordare a titlului de doctor. Concluzia se impune din chiar primul moment al cercetării de știință înaintea și înaintea candidaților din producție este sporadică. În ultimii trei ani, la Institutul politehnic din Iași, bunăoară, au fost incluși în sistemul de doctorat 253 de specialiști. Cine sînt aceștia? În anul 1969, din totalul celor 123 de doctoranzi, 92 provin din învățămîntul superior, în cuprinsul căruia se detașază, bineînțeles, Institutul politehnic amintit. 10 provin din institute de cercetare științifică, 6 din domeniul mai mult sau mai puțin conexelor celor două amintite înainte și doar 13 provin cu adevărat din producție. În anul 1970, din totalul de 77 doctoranzi admisi, doar 8 activează în domeniul direct productiv, iar dintre cei admisi în 1971 doar circa 25 la sută activează în producție. Așa se face că în ultimii șase ani numărul doctoranzilor proveniți din producție pentru unele ramuri importante ale științei și tehnicii este infim (mecanică tehnică — 4, industrie ușoară — 2), sau lipsesc cu desăvîrșire, cum este cazul specialității de Științe tehnice și de Ingineritate funcționare. Situația nu diferă prea mult nici la Institutul agronomic din Iași, cu toate că progresul specialiștilor științifici din acest sector cu greu poate fi concretizat în legătură cu performanțele și permanența cu practica. La specialitatea Alimentația animalelor domestice, din totalul celor 15 candidați înscriși la ultima sesiune, 11 provin din Institutul agronomic din Iași, Timisoara și Cluj. 1 din Institutul politehnic din Iași, 1 din Laboratorul central de control al alimentelor și doar 2 din producție. Situația nu stă cu mult mai bine nici la Pomicultură, unde doar trei din totalul celor mai noi candidați provin din producție.

Cum se explică această prezentă situație a specialiștilor din producție? De la început trebuie să spunem că e vorba nu doar de o explicație, ci de mai multe. După opinia unor specialiști, nu este încă pe deplin soluționată asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru doctoranzii care nu lucrează în învățămîntul superior sau într-un institut de cercetare. Din această cauză, acești doctoranzi nu pot dispune uneori de baza materială a unor instituții de cercetare pentru că teza lor nu este inclusă în planul institutului, iar înscrinderea temei respective nu se poate face pentru că doctoranzii amintiți nu sînt salariați ai institutului respectiv. Unele greutăți se fac simțite și în depistarea și apropierea surselor de informații, cu toate că în fiecare ministere există o direcție de studii care ar putea face mult mai mult pentru a le mijloci doctoranzilor ce lucrează nemijlocit în producție obținerea rapidă a unor informații foarte prețioase din publicații, lucrări de cercetare și mai greu de procurat etc.

Să presupunem totuși că un doctorant reușește pînă la urmă să se pregătească în condiții corespunzătoare și să elaboreze o teză valoroasă care deschide noi perspective în sfera științifică aplicată. Ce se întîmplă cu aceste lucrări?

Tendința este, într-adevăr, de aplicare în planul institutului, iar în producție, dar este vorba, totuși, doar de o tendință; întrucît lucrarea trebuie să treacă printr-o serie lungă de aprobări pînă la urmă rămîne uneori abandonată — ne spune prof. ing. Theodor Godea, profesor al Institutului politehnic din Iași. Cînd asemenea lucrări sînt valoroase, nu le semnalam Ministerului Învățămîntului, de aici pleacă la o întreprindere aptă să introducă în activitatea ei nouăte științifică respectivă, dar pînă cînd

conducerea acestei întreprinderi își spune dorința ducerea un timp independent, încercînd, atunci cînd în sfîrșit și-o spune, să constatăm cu toții că întreprinderea vede... altfel problema decît o vedem noi. Cum să vă spun? Producția își are mersul ei, își are existența, introduce într-un flux și un ascendență care este destul de greu să fie reaxat pe o altă soluție.

— Dar tocmai de aceea, nu credeti că o asemenea problemă ar putea fi rezolvată mult mai ușor prin primirea în sistemul doctoratului a unui număr mai mare de specialiști din producție?

— Într-adevăr, asemenea doctoranzi ar putea interveni mai rapid în rezolvarea problemelor concrete de producție. Dar, s-o spunem deschis, mulți dintre aceștia n-au timpul necesar. Fieșor ar fi ca măcar unii dintre cei care își asumă responsabilitatea elaborării unei teze de doctorat să fie degrevați de anumite sarcini, rezolvabile de alții, spre a-și consacra cea mai mare parte a timpului de cercetare, de pildă în laboratoriu uzual.

— Noi avem o experiență interesantă în acest sens — intervine prof. dr. Gheorghe Toarlar, profesor al Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad”. Am organizat recent un simpozion „Știința în sprijinul producției” — pe teme solicitate de înseși unitățile economice, la dezbaterile cărora au luat parte mulți specialiști din unitățile agricole și stațiunile experimentale. Nu numai că tematica celor 15 comunicări prezentate a fost foarte concretă, dar și rezultatele, îmbogățite pe baza bătărilor schimb de opinii, au doborîdit o cu totul altă configurație din punct de vedere aplicativ. Ce vreau să spun prin asta? Că prin atragerea specialiștilor din producție în sfera cercetării — în cuprinsul căruia doctoranzii joacă un rol esențial — se realizează atât o fuziune mai strînsă între cercetare și producție, sub aspect tematic, cît și un grad mai înalt de aplicabilitate în practică a ideilor științifice.

O asemenea conlucrare conduce sigur — și argumentele de felul celor amintite mai sus ne se opresc aici — alt la elaborarea mai mult

teze utile de doctorat, cît și la posibilitatea constituirii lor în componente ale unei eventuale sursă de lucrări menite să rezolve o problemă majoră de interes național. Tocmai de aceea, acum mai mult decît oricînd este necesar să se acorde atenția cuvenită propunerii, de repetate ori formulată de specialiști și cadre didactice, de a se stabili o mai strînsă conlucrare între doctoranzi, între cadrele care asigură îndrumarea lor științifică și specialiștii din producție sau cercetării cu experiență din diferite domenii. S-ar elimina astfel paralelismul tematic, ar crește valoarea concretă a lucrărilor de doctorat, ar putea fi atrași și mai mulți specialiști din producție în acest sistem de perfecționare științifică.

O seamă de alte observații ale celor ce lucrează nemijlocit în acest domeniu se referă și la structura organizatorică a doctoranzilor. Unii sînt de părere că și în prezent, pe parcursul elaborării lucrării, indicțiile oferite doctoranzilor, ca și metoda lui de lucru, nu întotdeauna întotdeauna o procedură spre tratarea complexă a faptelor, în legătură mai strînsă și cu alte discipline conexe, afară de cele strict legate de specialitatea sa. Din aceste cauze se ajunge la îngustarea temei de doctorat și, implicit, la diminuarea nivelului cercetării ca și a eficienței lui. La o asemenea stare de lucruri contribuie desigur și faptul că referatele sînt înlocuite de multe ori formal, fără referințele absolute necesare la un sistem precis și bine definit de răspuns clar și documentat conținut întrebărilor-cheie: „cui, cît și cum folosește?”

Doindirea titlului de doctor nu poate fi un scop în sine nici pentru candidați și nici pentru societate, care suportă cheltuielile materiale pentru obținerea acestui titlu. Tocmai de aceea se impune reconsiderarea unor regulamente în vigoare pentru a se facilita accesul la doctoranzii ai specialiștilor din producție, pentru a transforma înseși sistemul doctoranzilor într-un factor nemijlocit de contribuție a științei românești la dezvoltarea și perfecționarea producției noastre materiale.

ÎNCHIEIEREA SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL PRIVIND LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Marți s-au încheiat lucrările simpozionului internațional privind limba și literatura română, organizat în stațiunea maritimă Neptun de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, în colaborare cu Uniunea Scriitorilor și Centrala cărții.

Reunind personalități de seamă ale vieții noastre literare și traducători din 14 țări ai operelor unor scriitori români, simpozionul a programat expunerii și comunicării referitoare la problema ale dezvoltării literaturii române, aspecte și tendințe ale prozei, poeziei și dramaturgiei, ale lexicului și analizei stilistice a textelor, precum și discuții cu traducători de literatură română.

Propunind și stabilirea de noi contacte între oamenii de literatură și cei de peste hotare, care și consacra activitatea rîspîndirii în lume a valorilor literaturii românești, simpozionul a contribuit la o mai bună cunoaștere și rîspîndire în circuitul universal a operelor literaturii noastre.

(Agerpres)

Un nou edificiu cultural la Constanța: cinematograful „Tomis” Foto: B. Cristea

Spectacole cu piese ale noastre și pentru noi

(Urmare din pag. 1)

librat și cu realizări științifice de înaltă calitate. Educația la această școală, spectacolul manifestă înalte exigențe legitime deosebite de actualitatea reperoriului, de diversitatea lui.

„În ultima vreme, teatrul bălănean s-a impus prin bogăția reperoriului, prin originalitatea interpretării. Totuși — ne spunea un interlocutor, ing. Aurel Brîndu de la Teatrul Județean Maramureș de construcție — nu o dată se joacă piese în fața cîtorva zeci de spectatori. De ce? Poate ar trebui să se sondeze și mai bine preferințele publicului. Repertoriul ar trebui să se supună dezbaterii publice, într-un colectiv mai larg de oameni iubitori de teatru, în presa locală. M-aș referi mai ales la influența pe care sondajul și sugestiile, preferințele exprimate ale oamenilor le-ar putea avea asupra celor care scriu teatru. Făcîndu-se ecoul simțimîntelor noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cerea, pe bună dreptate, ca operele de artă să reflecte transformările spirituale ale omului nou, marelui zidiri socialiste. Or, mai vedem pușe în scenă sau mai citim piese care abordează subiecte sterile, rupte de gîndurile și preocupările noastre.

În timp ce unele teatre și-au plecat urechea la teoria „pulverizării personajului” și sînt gata să introducă în repertoriul piese cu eroi fantomatici, incoerente, personificări lipsite de orice forță artistică, ale unor idei abstracte, ale unor stări confuze — spectatori și exprimă fără ocol interesul pentru EROUL autentic, pentru viziunea lui asupra vieții și pentru exemplaritatea felului lui de a acționa, pentru forța sa de emoționare și influențare. Și nu este vorba despre oricare erou. Opiniile spectatorilor exprimă cel mai adesea interesul față de eroul pozitiv, inspirat din realitățile societății românești contemporane.

„Eroii pieselor de teatru sînt printre noi. Avem fapte demne de iscusite condicție. De ce, mai cu seamă, pentru scriitorii de teatru vor să ne gîndim la probleme din alte părți, străine nouă? Nu e de mirare că asemenea eroi și asemenea „intimite” Emisive de Ion Dumitrescu.

20.15 Melodii serii. Tele-emisive: „Bun venit în țara noastră”. Regia: L. G. Berlanga. Cu: L. Sevilia, M. Moran, J. Isbert.

21.05 Avânturile. Tele-emisive: „Războiul”. Regia: R. D. Vietnam. La nord de paralela 17. Reportaj filmat de Ilie Ciureșcu și Mihail Crîmariu.

22.25 Telemuzic. Selecții înregistrate din meciul Ungaria-Iugoslavia. Transmisune de la Budapesta.

teresați de un așis repertorial mai bogat, cu o paletă de genuri mai diversă.

„Ca spectator consecvent al teatrului din Baia Mare — ne spunea profesorul Augustin Cozma — mă simt satisfăcut de calitatea reperoriului, de tinuta scenică a spectacolelor. Mă gîndesc la piese ca „Ion”, „Rouă și lutun”, „In amurg”, „Lovițura” și altele. De-a lungul fiecărui stagiului, mai ales în ultimii ani, accentul a căzut pe alegerea unor tece de spectacol pe teme de educație teatrală și universală, clasică și contemporană. Punerea în scenă, în viziuni moderne, cu concursul unor prestigioși colaboratori din București sau de la alte teatre din țară, semnalați și regiei și scenografilor, a însemnat o solicitare a potențialului de actori la nivelul exigențelor tot mai sporite ale publicului spectator iubitor de teatru. Același a tras după sine o recunoaștere pe plan național a personalității scenei bălăneane. Totuși, avînd în vedere cerințele educaționale firești exprimate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, cred că o instituție teatrală nu se poate mulțumi cu strict activitate internă, cum este cea de spectacol. Educația teatrală trebuie promovată și pe alte căi decît simpla participare la spectacol. Audiența la public a unui teatru este condiționată de măsura în care și teatrul își aplică urechea la public. La gusturile și cerințele sale de public, pe tema de educație teatrală, la organizarea unor matinee și recitaluri care să răspundă diverselor preferințe ale celor mai largi categorii de oameni ai muncii.

O „replică” negativă au dat spectatori — prin preferințele exprimate în piesele lipsite de conflict, ca și pieselor lipsite de un mesaj educativ, peiorant, actual, profund educativ.

„Aș dori — ne specifica Sandu Marioara, tehnician la Fabrica de confecții Craiova, care a urmărit cu interes realizările Teatrului Național din Craiova cu „Zodia Taurului”, „Arca Noe” și sperăm să mai multe spectacole cu un conținut accentuat educativ.

Asa, de pildă: spectacole în care să se trateze comportarea în societate. În care să fie combătută tendința de a trăi ușor, fără a munci, spectacole în care să fie infirmate atitudinile acelor părinți care consideră muma fizică pentru copiii lor o rușine deși ei preferă să muncască fizic pentru ca fiii lor să trăindescă.”

„N-a fost, cred, premieră prezentată de teatrul bălănean la care să nu mă duc — ne spunea maestrul

Viorel Pop, secretarul comitetului U.T.C. de la Uzinele mecanice de mașini și utilaj minier din Bala Mare. Imi place într-un fel mai mult teatrul decît filmul. Trăiesc mai profund atmosfera de pe scenă, dramele și bucuriile eroilor. Am căutat să atrag cît mai mulți tineri spre teatru. Am reușit? N-aș putea să zic da. Avem doar opt abonamente permanente la teatrul. Este puțin față de numărul mare de tineri pe care-i avem în uzină. De ce nu merg tinerii la teatru? — ne am întrebă și noi în organizația noastră de tineret. Explicațiile sînt mai multe. Nu s-a făcut suficient pentru educația estetică a tinerilor spectatori; publicitatea reperoriului este deficitară. Cred că s-ar putea organiza cercetări de prelevări ale tinerilor. Dar pentru a acest lucru s-ar impune să existe o legătură mai strînsă între teatru și oamenii din uzină. M-aș referi înșă mai ales la repertoriu. Cred că n-ar trebui să lipsesc de pe așis teatrul, un număr de matinee de piese pentru tineret, care să cultive sentimentele nobile ale muncii, ale dragostei față de patrie și față de lupta partidului comunist, ale demnității și iubirii, care să facă efortul de a înălța nivelul al socialismului. Tinerii ar fi deosebit de interesați să afle pe scenă o reflectare a împrejurărilor existenței, familiare lor. Ei ar fi dornici să urmărească piese inspirate din actualitate, aspecte privind legătura dintre noile structuri materiale ale existenței și structurile spirituale, de domeniul conștiinței — în formele pe care le îmbracă ele în producție și în familie.”

Actualitatea — faptele și realitățile spirituale în continuă prefacere, ale societății noastre socialiste — a constituit un alt motiv ori de cîte ori interlocații noștri și-au propus să indice sursele de inspirație ale creațiilor pe care ar dori să le vadă pe scenă.

„Cele mai interesante spectacole ale ultimilor stagiuni mi s-au părut cele cu piese contemporane — întrucît au fost realizate cu o originalitate și o înaltă calitate de creație. Piese semnate de Paul Anghel, Aurel Baranga, Paul Everac, H. Lovinescu, D. Popescu, Al. Voitin etc. — aprecia I. Crefu, student timișorean. Interesul lor izvoara pentru mine din preocuparea evidentă a scriitorilor în adevăratul sens al termenului mental ale noului tip uman al societății noastre, al lui de bogat în planul spiritual: dimensiunea politică, superioară conștiința profesională. Rezervele mele față de unele piese au fost determinate de caracterul incoerent sau general al unor personaje, al investigațiilor noastre din raportul organic dintre cele două dimensiuni nu era destul de pregnant intrupat în situațiile de viață create în destinele eroilor.”

Interesul, ca și exigențele spectatoilor față de piesele văzute, demonstrează că în condițiile de frecvențarea teatrului — a masă un moment de sărbătoare și înălțare a omului — concepție pe care teatrele nu au dreptul să o negligeze, să o perverlească prin adoptarea căii facile, a succesului mediat, alături care a superficiale. Sentimentul sărbătoros al prezenței la teatru este generat din ce în ce mai mult de satisfacția înținerii cu aspecte inedite, revelatoare pentru dimensiunile omului, pentru sursele lui, legate de sfera mai largă a experienței umane și general dar mai ales de cea a experienței oamenilor societății noastre contemporane.

Sentimentul sărbătoros al prezenței la spectacolul de teatru este generat de o necesitate interioară, o necesitate spirituală dintr-o parte mai nobilă; o nevoie de gravitate, de meditație asupra sensurilor celor mai adînci ale existenței sociale, o nevoie de trăire și clarificare colectivă a frîmțărilor, a sentimentelor pe care oamenii le înconsoa, unii care ei trec, în viața, în activitatea lor de zi cu zi. Teatrele nu au dreptul să dezamăgească, să aștepte, să se mulțumească prin obținerea lor repertoriului concret — de felul, să zicem, „Boeing-Boeing”, „Parulice în ureche”, — și prin spectacole vulgare, de prost gust, rațiunea superioară de a fi satisfăcută. Ele nu au dreptul să se facă din spectacolul de teatru un gen ușor de concertat de către un fastuos film muzical, un scriitor spectacol de revistă, un ingenios și bogat program de varietăți.

Există, să o spunem, alături de facilitatea succesului de scurtă durată, de închinare la spectacol pentru teatru — o mare dificultate, dar și o nobilă misiune, a adevăratului succes — misiune pe care teatrele ar fi trebuit și trebuie pe viitor, depășind greutățile de orice fel, să și-o asume cu un mai mare simț de responsabilitate socială. În numele încrederei în vocea unică, gravă a artei teatrale. În numele încrederei în rolul pe care teatrul este chemat — din ce în ce mai mult — să îl aibă în educarea civică, morală, spirituală a spectatorului.

cinema

● Un taxi pentru Tobruk (seria de bilete 3 824) : SALA PALATULUI — 19.30

● Rădăcina Cercul (seran panoramic) : PATRIA — 10; 12.45; 15.30; 18; 20.30

● Cromwell : SCALA — 10; 13.30; 16.30; 19.30; CAPITOL — 8.30; 11.15; 14.15; la grădina — 19.30

● Misiunea tinerei Nhung (în cadrul gelii filmului vietnamez) : CAPITOL — 20

● Cîntărețul buclucos : FESTIVAL — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21

● Asediul : CENTRAL — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; 20.15; GRIVITA — 9.30; 11.45; 14.15; 16.30; 18.45

● Articolul 228 : LUCAFĂRUL — 9; 12.30; 16.30; 20; FAVORIT — 9; 12.30; 16.30; 20; GRADINA DOINA — 15.30

● Cortul roșu : TIMPURI NOI — 9.30; 12.15; 16; 19

● Simon Bolivar : EXCELSIOR — 9.45; 11; 13.30; 16; 18.30; 21; AURORA — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; GRADINA HERĂSTRĂU — 19.30

● GRADINA AURORA — 20.15

● Brigada Diverse în alertă : ARTA — 15.30; 18; la grădina — 20.15; BUZESTI — 15.30; 18; la grădina — 20.15; LIRA — 15.30; 18; la grădina — 19.45; VOLGA — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; 20.30

● Tichik, Tichik, Tichik : MELODIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; MODERN — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21

● Fierărea soarelui : PACEA — 15.45; 18; 20; FLOAREAȘCA — 15.30; 18; 20.30; POPULAR — 15.30; 18; 20.15

● Cum am dezlăsat al doilea monzoni : ÎNTRĂIEREA ÎNTE POPOARE — 15.30; 18

● Omul orcheștrii : FEROVIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45; GLO-

RIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30; MIORITA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30

● CINEMATICA (sala Union) — 9; 12.15; 15.30; 19

● Meridianul zero : DRUMUL SARII — 15.30; 18.45; 20

● În Italia în America : DACIA — 8.30—20 în continuare

● Secretul planetei maimuțelor : BUCUGI — 15.45; 18; la grădina — 20.15; GULEȘTI — 15.30; 17.45; 20

● Riscul : FLACĂRA — 15.30; 18; 20

● Un loc pentru îndrăgostiții : VICTORIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45; TOMIS — 9; 11.15; 13.30; 15.45; 18; la grădina — 20; FLACĂRĂ — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30

● Un taxi pentru Tobruk : LUMINĂ — 8—18 în continuare; 18.15; 20.30

● Cunoașteți pe Urban ? : UNIREA — 15.30; 18

● Notre Dame de Paris : VIITORUL — 15.45; 18; 20.15

● Direcția Berlin : MUNCA — 16; 18; 20

● Program de desene animate pentru copii : DOINA — 10

● Roata vieții : DOINA — 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30

● O floare și doi grădinarți : CRINGĂȘI — 10; 15.30; 19; VITAN — 16; la grădina — 20; LAROMET — 15.30; 18.45

● Copacina : RAHOVA — 15.30; 18; 20.15

● Gresela fatală : MOSILOR — 15.45; 17.45; la grădina — 20

● Hello Dolly : GRADINA SELECT — 15.30; GRADINA FESTIVAL — 15.30

19.10 Telemuzic. Prolog.

19.20 1001 de seară.

20.00 Reportaj la 470 de atmosfere. Emisive de Ion Dumitrescu.

20.15 Melodii serii.

20.30 Tele-emisive: „Bun venit în țara noastră”. Regia: L. G. Berlanga. Cu: L. Sevilia, M. Moran, J. Isbert.

21.05 Avânturile.

22.00 Teleglob : R. D. Vietnam. La nord de paralela 17. Reportaj filmat de Ilie Ciureșcu și Mihail Crîmariu.

22.25 Telemuzic. Selecții înregistrate din meciul Ungaria-Iugoslavia. Transmisune de la Budapesta.

note de lectură

VICTOR EFTIMIU

„Cosmos”

Acela căruia îi spunem maestrul Victor Eftimiu înmănunchează încă o dată o seamă de întrebări, de meditații, într-o ordine cu înțelesuri, de la motivele genezei și rolurilor cosmice la romanța sentimentală. O filozofie specifică învluie această carte, însoțită de gesturi tănice, de orgoliul lucidității și conștiinței în fața materiei înerte, de urmărirea unei absolute cunoașteri de sine și a hotărîtoare creșteri interioare. Totul vine din rezoluție, din amintire și din istorie, din lumea înconjurătoare, din lumina trecutei, profunzi de cetăți și chipuri de volevozi pe pămîntul de legendă al țării. Antichitatea greacă pare o scenă în care eroii ce au ilustrat-o dau un ultim spectacol a existenței, sub semnul invențiilor și lucrurilor, al succesului valurilor: „Din tot ce-am scris, nimic nu mai rămîne / Molohul îmi consumă zilnic prădă”. Scepticismul din poezie lui Victor Eftimiu este expresia mai degrabă a limitei biologice nu a unei filozofii fundamentale, pînă la acolo unde ar găsi în acest sens motivele cele mai sincere ale tristeții, nădăc în fața universului,

poetul află spiritul și minții omului rațiunea unică: „Brădat de-un fulger pămîntesc, eterul / Incepe să-și dezvăluie misterul... / Mărețe, omească minte”. „Nucleu central în spațiu

Ci omul născoci dumnezeirea!”

Din acest hotar, în ne-mărginire, în ordinea legilor universale și în haosul cosmic, de la acest dat al conștiinței începe dezlegarea ori nedezlegarea

De la univers la ciclul vegetal, aceeași rotire, aceeași trecere, văzută ușor teatral, spusă în sonorități care-l trădăză pe dramaturg: „Trecură sări căldătoare, stoluri... / Zigzaguri și triunghiuri și ocouri / Pe cer și-n ape umbra-și profilă / I Pe drumuri paralele sau contrarii / Și-a scris eternele litere / Și și nostalgia mea crepusculară”.

În succesiunea de meditații nu pare o amăgire îndemnul la trăirea intensă, la realizarea unui ideal: „Trăiește în extaz întrece-ți ora... / În car într-aripat prețuiți galera, / Și-n goanăzi lăpețile acieviei”. Și cum, alte dați, în fața cosmosului, poetul se întorcea la lumina unică a conștiinței lui, și acum, răsună întoarcerea la sine, dincolo de ceea ce „te poartă în triumful iluzoriu”, cu tot „cortegiul lor de exhibiții”, în afara, adică, a orgoliului, vanității și ambițiilor: „Exterioara lumii și-o restrînge, / Și propria-i comoadă-n suflul strînge, / Îndrăgînd-te de ce te-nconsoară. / Urcînd, din ne-n plantă seva subterand, / Să simți ferdă, pură, suverană, / Cum crește viața ta interioară”.

Majoritatea autorilor afirmă poezia marele adevăr, dar pentru a-și îndrepta în fața tradiției și o năzuință de a se angaja cu demnitate în edificarea valorilor viitorului: „Frumoasă ne e patria, prieteni, / Pămîntul cald din care ne-am născut / Și-n care ne-am întarce cu răbdare / La rădăcinile de la-nceput. / E ea un

meu, Ion Păchia Tatomi-rescu are, în maniera lui Adrian Păunescu, o viziune a cîmpiei române în care un Bălcescu devine prin desantare filozofică o îpostază răzbuțnătoare răzvrățitoare a lui Făt-Frumos: „Cămășile trosnec, cum cresc arbori din umeri — / Făt-Frumos coboară din frunze — ațelesul cal: / Pandurii din vale pe flinte-și nu-n buzne, / Bălcescu se izbește pe-o Dunăre, de mal... / (MUNTELE NOSTRU)”. Ion Popoiu, coordonatorul antologiei, e prezent cu o suită de poezii limpeză, însoțite, din care

note de lectură

„Poarta cuvintelor”

vis ce nu se măi sfîrșește, / Cu mi de codri ce sopsesc duioș / În care-o mină-n taină zămislește / Tot ce e-n basmul lui mai frumos. / Mă, simțind bătînd cu inima-tot una / Și-n firele de țarbă

titatea lor și chipul / Ca stropii apei mistuiți în val / Dar anonimi, ne-măping în viitor, / Prin veacuri, din mitologia lor, / (STRĂBUNII), Rostogolind cu ferveare cuvîntele, declamator, cu far-

mal ales „IMN” reține atenția prin generozitatea și acuratețea trăirii sentimentului de dragoste de țară: „Între cer și pămînt / Între ape și stele / E ca soarele și-nt / Chipul patriei mele / E un cîntec deplin / Așternut peste platurile / Glasul patriei / În / din o mie de grădini / O „DACIA” plină de o densă emoție semnează Emil Manu care are viziunea unor străvechi sate românești unde geniul popular se perpetuează, transformîndu-le în olimpuri: „Dincolo de cunșite, dincolo de brazi, dincolo de ape și de stînci / Drumurile duc prin gheșuri către satele dacilor... / Și-au lasat satele acolo, în istorie, să le însemne hotarele / Le-au lasat să deații O limpuri ale oamenilor”.

Prefețele semnate de Al. Philippide și Serban Cioculescu ca și postfața semnată de Ovidiu Papadima se văd cu satisfacție confirmate de tinuta generală a antologiei, pușă cu discernămint artistic sub semnul generos al cuvintelor secretarului general al partidului: „Poporul nostru are nevoie de o literatură veșnic tinără, pe care flacăra dragostei de om și de țară să nu o lase să îmbătrînească niciodată”.

Dan MUTAȘCU

OMUL FAȚA ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI

A sosit un tinar în colectivul nostru. Are părul vilvol și se ață... A sosit un tinar în colectivul nostru. CUM să procedăm pentru a-l aduce...

Trec cîțiva ani - sau numai cîteva luni - și tînrul nostru e autorul unor înfăptuiri cu care ne mindrim cu toții.

Ce s-a întîmplat în acești cîțiva ani de început al muncii productive?

A sosit un tinar în colectivul nostru. CUM să procedăm pentru a-l aduce...

Iar în condițiile socialismului, obișnuitul înseamnă conștiințiozitate, dăruire, adesea eroism.

Participanții constituirii organizate de redacția noastră la Satu-Mare au discutat despre acest CUM, cu înfocare.

REDACȚIA: Sîntiți prea bine că educarea tineretului sîd în centrul atenției generale și constituie un punct primordial al vîstului program de îmbunătățire a activității politice, ideologice și de educație comunistă...

MIHAI POP: Cunoșc de la vîrstă de 15 ani influența binefăcătoare a producției. N-am impresia că, pentru a dobîndi rezultate cu tinerii, ar fi nevoie de un știu ce metode nemaipeomenite.

REDACȚIA: Dar cum faceți pentru a le sădi tinerilor spiritul de abnegație în muncă?

M. P.: Raporturile cu colectivitatea și meseria încep simplu, în raportul dintre oameni. Cînd îmi sesese un tinar, în primul rînd caut să-l dau pe mîna unuia muncitor...

REDACȚIA: Nu sînte tînrul că i se dă prea mult „nas” cînd este pus să den calificate unul vîrstnic mult mai experimentat?

DOINA DONUȚIU: Dați-mi voie să intervin în a nu cred că e o gresală să e un tinar pîrînt asupră marelui său...

M. P.: E adevărat că, dacă îl cer pîrîrea, de obicei se simte măgulit și caută să se arate la înălțimea răspunderii.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

sport sau frumusețe. Să propulșăm mai des decît pînă acum concursurile abilității profesionale.

REDACȚIA: Ar fi de ajuns pentru combaterea prejudecăților?

F. T.: Firește că nu. Cred că un fir principal al muncii noastre de convîngere ar trebui să fie acesta: să fie evitate - pentru tineri și, mai ales, pentru părinți - cu anumite prejudecăți - că milităm în favoarea muncii productive nu numai pentru binele societății, dar în însuși interesul tinerilor respectivi.

REDACȚIA: Năpădesească-ne! Dar CUM să ajungem aici?

C. B. Cred că exemplul dat de mine - cum din 60 de elevi, 59, după numai un an, au ajuns a dori să rămîna la meseria pe care o abordasem inițial doar cu titlu provizoriu - arată că esențialul este CUNOAȘTEREA.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

lectiv. Sînt de față părinți, soții, prieteni etc. Întrebăm pe tinar ce nemulțumiri a avut, ce muncă i s-ar potrivea, cu scopul de a-l plasa și de a-l da în răspunderea unui colectiv.

REDACȚIA: Nu ne interesează nici cezul în sine, ci problema care s-a născut: putem să-l cedăm unui muncitor, foarte azal pe problemele producției, să fie și un educator? Cît prieste cazul discutat, pare simplu: maestrul avea dreptul la concediere sau la anulara concedierii - atunci cînd legea prevede o gradare a salariului, între care desfacerea contractului de muncă e ultima. De obicei însă, se exagerază nu în direcția avertizării!

A. C. Maistrul nu e și nu trebuie să fie un dictator. Se face referat, se dezbate. Trebuie să cunoști oamenii și mai ales să-l faci să înțelegă foarte clar ce vrei de la el. Asta înseamnă să fii educator.

REDACȚIA: Să încercăm a formula principiile reieșite din discuția de pînd aici și să vedem ce ne-a mai rămas de spus. Așadar, s-ar putea extrage din cele spuse mai sus următoarele:

● Educarea prin muncă atî la baza educației comuniste.

● Rolul muncii productive în formarea tinerilor se cere mult amplificat.

● Principala cale de înlînire a tînrului în producție este exemplul personal al educatorului, al celor din jur.

● Consultarea cu tinerii, dă-le sentimentul importanței lor.

● Acordă-le încredere, pînă la proba contrară, iar în caz că se dezamăgesc, combată-le și sancționează-le treptat, pe măsura greșelii, fără a recurge dintr-un început la sancțiuni extreme.

● Spulberă ideea că munca fizică ar fi inferioară și cînd e cazul, nu pregeta să începi lupta între „sî tîi”.

● Oferă-le tinerilor - și părinților - o cită mai bogată cunoaștere concretă a diferorilor meserii și ajutor în orientarea profesională.

● Nu uita să evidențiezi la intervale scurte tot ce e valoros în munca unui tinar.

● Concursul, întrecerea socialistă, e o formă tonică și eficece de stimulare a ambiției tinerilor în producție.

● În caz de recidive și încălcări grave ale legilor muncii, țā apel la judecata opiniei publice, inclusiv la cea a tinerilor.

● Iar în toate cele de mai sus, sarcinile nu revin doar „vîrstnicilor”, ci și tinerilor, mai ales utorcilor. Figura centrală rămîne însă comunistul, muncitorul care imbină înalta pregătire profesională cu făcarea dominantă a pasiunii revoluționare și care îl poate ajuta pe tinar să intre cît mai tute în dubul său rol, ca proprietar și în același timp producător.

NICOLAE SILAGHI. Deși educarea tinerilor e o sarcină permanentă, vreau să adaug că momentul primirii în întreprindere e extrem de important, că fiecare om ține minte întotdeauna prima zi de muncă. Noi facem cu tinerii ceea ce se poate putea numi „turul proprietarului”, adică o vizitare a întregii fabrici, ca să aibă de la început o viziune de ansamblu a activității și să știe precis care este însemnătatea muncii lor pentru fabrică în ansamblu, pentru economia națională.

Aceste explicații detaliate reprezintă nu numai o prefață a educației comuniste, ci și a celei mai stricte pregătiri profesionale, căci organizarea modernă a muncii nu poate fi concepută fără factorii motivaționali, care sînt omul să știe ce face și să aibă interes, plăcere și, în ultimă instanță, eficacitate în munca lui. Accentuez apoi ceea ce e s-ar numi momentul curajului, adică să știi să fie încredințat tinerilor o lucrare reală, și nu ușoară, care să le solicite cele mai bune aptitudini. În fabrica noastră, lucrări de milioane de lei numără între alții inginerii stagiați, despre care credeam înainte că ar trebui să se mărginească la o „familiarizare”: ei, acum, din primul an sînt legați de o lucrare. Trebuie să vedem pricipere, să știm ce anume putem să le cerem, la limita de sus a talentelor și calităților lor morale, să ne simțim răspunzători pentru ei. Lucrul principal pentru conducătorul din industrie este înțelegerea faptului că educarea tinerilor în spirit comunist nu e „lincă o sarcină”, în sensul de povară, ci o „investiție” care rodește tute și te duce, uneori în mai puțin de un an, la succes mare.

OCTAVIAN LUȚAȘ. Într-o lucrare sociologică întreprinsă cu ajutorul a numeroși activiști socialiști și cercetare între 821 tineri, care au răspuns la 46 de întrebări și cu care s-a stat de vorbă - se vede clar, cu forța de evidență a statisticii, că, după cîțiva ani petrecuți în industrie, tinerii veniți de la țară ajung să-și schimbe numai modul de a trăi sau statutul social, dar și modul de a gîndi. E o „cecuță” aproape fixă: după nivelul de conștiință revoluționară a unui tinar poți întui cît ani a petrecut în producție, iar dacă îi sîți „vîrstă” din fabrică poți calcula cu aproximație gradul de pregătire politică și profesională a lui. Pare un rezultat „automat”, dar de fapt aici se află încorporată munca minunată, a nenunțării practicieni ai producției, comunisti, muncitori pătrunși de un înalt simț de răspundere pentru formarea noilor generații. Dar, pe lângă această muncă a organizațiilor noastre de partid, a oamenilor, mi se pare că înalta forță transformatoare a industriei se explică și prin faptul că industria noastră socialistă reprezintă un mod de producție înalt, în primul rînd prin relația pe care se bîdește între conducătorii și cei care lucrează în ea. Sub influența acestor factori obiectivi și subiectivi, tînrul asistă la constituiri, răspunde eforturilor practice ce i se cer, aporțul lui se intrupează organic în munca echipei și, treptat, vedem cum l se formează o gîndire economică, sentimentul răspunderii de adevut obște. Tinerii au fost întrebați cum anume ar proceda observînd strazageri și s-a văzut clar cum, de-a lungul anilor, atitudinea lor evoluează de la indiferență sau ignoranță la o apărare activă, pînă de convîngere, a bunului obște. Am vorbit în general, dar nu strică să adaug că, de la o întreprindere la alta se observă mari diferențe în capacitatea de formare comunistă a tinerilor. Rezultă clar că nu e vorba de o „pană automată”, ci e determinat felul cum se ocupă tinerii organizația de partid, cea de U.T.C., conducerea fabricii.

REDACȚIA: S-a vorbit acî de diferite sarcini și metode. Care ar fi cea mai importantă, „ultimul cuvînt” al mesei noastre rotunde?

O. L. Srecot că drumul cel mai bun este acela de a sublinia răspunderea fiecărui comunist și om al producției. Programul de îmbunătățire a activității de educație comunistă este extrem de bogat iar înțelegerea și aplicarea acestor întrebări noastre. Eu cred că lucrul principal este preocuparea, răspunderea directă a fiecărui pentru transparența în viață a acestui multilun program. Cîi sînt multe însă, așa cum au zis participanții, mesei rotunde, principala este să fii în permanență precușor de răspundere la pentru formarea unui tineret entuzias, devotat patriei, poporului, partidului, un tineret capabil de mari eforturi, de multă dăruire. În dăruierea și făcerea patriotismului socialist găsesc și cheia satisfacerii personale ale tînrului și mulejale oamenilor noi de azi și de mine.

Sergiu FARCASAN

...CĂ PASĂREA PENTRU ZBOR

● OMUL E FĂCUT PENTRU MUNCĂ - DAR CUM ÎI DETERMINĂM PE TINERI SĂ DESCOPERE SATISFAȚIILE MUNCII? ● PROCESUL DE INTEGRARE ÎN PRODUCȚIE ȘI DE FORMARE SOCIALISTĂ - CĂI, METODE ȘI ÎNTREBĂRI ● O DEZBATERE ÎNDELUNGATĂ, PE CARE O DORIM CONTINUATĂ ȘI DE... CITITORUL RÎNDURILOR DE FAȚĂ

MASĂ ROTUNDĂ - Iau cuvîntul (în ordinea intervențiilor în dezbateri): MIHAI POP, forjor la uzina „Unio”, Erou al Muncii Socialiste, DOINA DONUȚIU, judecătoare, FRANCISC TÖRÖK, secretar al comitetului județean U.T.C., ing. CONSTANTIN BRUCIU, director al grupului școlar „Unio”, NICOLAE IONESCU, membru în biroul executiv al consiliului local al sindicatelor, MARIA LUPȘA, muncitoare la „Tricotez”, AUREL COSTIN, șef de secție la fabrica „23 August”, dr. OCTAVIAN LUȚAȘ, secretar al Comitetului județean P.C.R. Satu-Mare.

REDACȚIA: Poate ne spuneți CUM să creăm această atracție și cum să combatem cu mai bune rezultate prejudecățile?

F. T.: S-a vorbit acî de ciștig și sint de acord, dar nu strică să amintim că un tinar care lucrează efectiv în producție ciștigă de obicei mai bine decît un tinar funcționar. Totuși, destul preferă încă să renunțe la sute de lei pe lună, numai să se cheme că lucrează în birou.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Dar cum procedați în cazul unor tineri care refuză să dea urmare exemplului bun?

M. P. E afirm categoric că pe parcursul a 28 de ani, n-am întîlnit tineri complet refractari la muncă.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

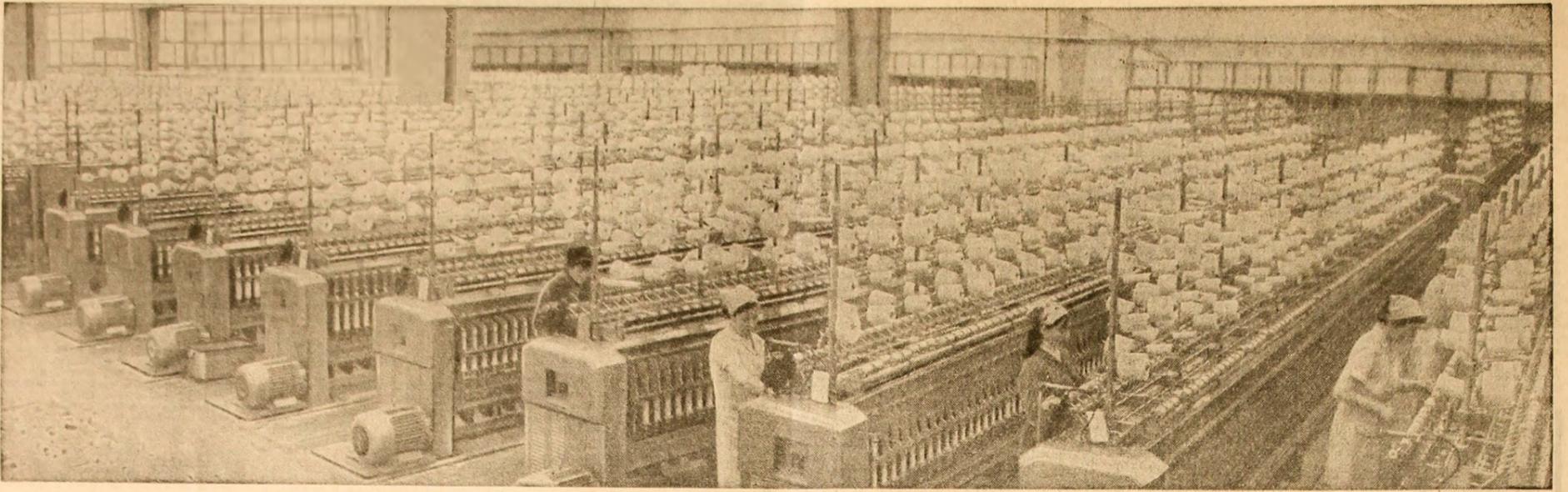
REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

REDACȚIA: Aveți perfectă dreptate, mai ales că dezvoltarea industrială a țării cere ca dezovertarea industrială a liceilor să se facă în condiții de libertate și de încredere.

Puls industrial la Odorheul Secuiesc

HARGHITA pămînt al frăției și al înfloririi

● Sate peste care se instăpînește „împărăția mecanicii” ● Frumoasa: o privire de pe creastă ● Agronom de o jumătate de secol, gospodarul ne vorbește despre ce înseamnă educarea maturilor ● Soarele frăției, soarele ideologiei noastre comuniste

La cteva luni după ce furtuna războiului se stinsese, doi tineri călătoreau de la Sfînți Gheorghe spre Miercurea Ciuc. Distanța nu e decît de șasezeci de kilometri, dar pe vremea aceea însemna foarte mult: legătura se făcea zilnic prin două trenuri personale. Tinerii noștri mergeau la o consfățuire urgentă a U.T.C.; nu încăpea intruziune, așa că s-au cățarat pe ultimul vagon al unui marfă. Din vîrfurile gramezilor de pietriș li se deschidea o vedere largă a împrejurimilor. Cei doi tineri se simțeau ademiniți înspre visare; imaginația lor plasa ici o uzină, colo o exploatare minieră, mai alături, străzi cu case noi. Poate citiseră vesele cronicarilor de odinioară ale acestor meleaguri: ale lui Orban Balazs, cel care, cu o sută de ani în urmă, cerea în una din scrierile sale: „O, mecanici, vină împărăția ta!” — sau ale lui Benedek Elek, povestitorul cu cea mai caldă inimă și publicistul secolului combătător, care a militat în primele decenii ale secolului pentru industrializarea acestui pîșaj. Călătorii noștri vedeau un pîșaj răsărit; mai zăceau pe cîmp tîncuți distribuite, dar în proaspătă atmosferă de libertate, vremea sugerau jocul descătușat al imaginației.

A doua zi, la constituirea uteciilor, s-a vorbit în comitat în primele decenii ale secolului real; despre lupta împotriva reacțiunii; despre trezirea conștiinței maseilor; despre adincirea frăției romano-maghiare, încadrată în Istorie. Sarcinile slujeau — dincolo de curcerea puterii — visele îndrăznețe ale construirii viitorului.

Elevele de odinioară, călător pe marfă, a avut mai apoi foarte multe prilejuri de a sosi pe aceste meleaguri cu mașina, pe jos, sau cu acceleratul; foarte multe prilejuri de a cutreiera orașele și satele locului. Ca ziarist, am fost martorul înfîntării celei dintîi cooperative de producție meșteșugărească din Miercurea Ciuc și Odorheul Secuiesc, care a deschis o grîdă deosebită ridicării economice a regiunilor odinioară înapoiate. Au început să se realizeze și pe aceste meleaguri visele de altădată. Împărăția mecanicii socialismului a înfăptuiește în valea Oltului, a Blureșului și Tîrnaveilor.

De la cel de-al IX-lea Congres al partidului mai cu seamă de la reorganizarea administrativă pe județe. În orașele și satele Harghitei te întimplă atmosfera marilor visări și a sirguinței pătrunse de abnegație. Știința imaginației se naște din planuri reale, a căror înfăptuire poate fi urmărită zi de zi.

Am avut ocazia să particip la consfățuirile ale oamenilor muncii din uzină, la adunări generale din cooperative agricole țărănești. Ca și prelungiri în țară, ele se caracterizează prin grîdă față de colectivitate, prin optica de gospodar și prin strădania de a rezolva

sarcinile. „Cifrele sînt prietenii noștri și ne slujesc pe noi!” Am auzit cuvinte aproape identice la Odorheul și Toplița, în satele din Ciucul de Jos și la exploatarea forestieră din creierul munților. Oamenii de pe aceste meleaguri s-au obișnuit și ei cu cifrele, le-au învățat limbajul, aici unde odinioară li interesa cu adevărat numai ceea ce se întimpla în băutura lor.

În perioada planului cincinal încheiat, totalul investițiilor a crescut cu 75 procente față de cincinalul anterior. Pentru dezvoltarea industriei din județul Harghita, țara a cheltuit peste un miliard și jumătate. În cincinalul actual se vor investi în județ peste 6 miliarde lei! Astăzi, ramura de frunte a vieții sale economice este industria; uzinele industriale produc în 25 de zile exact alături de ceea ce în întregul an 1958. Cifrele acestea modelează destine și vieți omenești. Ele trasează linia noii evoluții a județului.

Să luăm, de pildă, ritmul de dezvoltare a regiunii Miercurea Ciuc. Deși oraș cu privilegii încă dinainte de 1958, în realitate Miercurea Ciuc este un oraș în declin, cu populația în scădere și cu posibilitățile de trai alit de împuinate, pe cit s-a împuinat lemul în munții din jur, pe cit s-au împuinat nădejdele în sufletul oamenilor.

Cutreiere azi cine pofteste Miercurea Ciucului. Prima uzină serioasă, Fabrica de confetti, născută din cooperativa meșteșugărească a croitorilor, constituie temelia unei întregi zone industriale. Peste drum — clădirile fabricii de tricotaje. Alături — noua tipografie, unde se imprimă cele două ziare ale județului. Șir de departe, noul cartier Tudor Vladimirescu blocuri, confort și atmosferă de gîntier, căci construcția nu se oprește și nu se va opri.

Strada care face legătura cu artera principală a fost denumită, familiar, „a fabricii”. Nu e numele ei oficial — este cel uzual. Cîndva într-una, prea demult — li stîrneau colbul doar căruțele de prin comunele vecinate. Acum o călă auto-turism, autobuze și autocamioane, lucrătorii de la fabrică ducîndu-se la muncă sau venind de acolo în șiruri lungi. Mai ales femei. Soarta fetelor de țaran din Ciuc a fost, timp de generații întregi, aceea de slujitoare în casă străină. Azi nu le mai atrage nici slujba de cantinieră: vin cu duimul din satele apropiate să se facă muncitoare. Industrializarea socialistă le-a adus fostelor angajate casnice posibilitatea de a munci pe meleagurile natale.

Odinioară în declin, Miercurea Ciucului se investimintează azi în aspecte de mare orăz: cinematograful modern, blocuri-lamă, transportul public în curs de modernizare, ofensiva unei concepții urbane.

Cei ce realizează dinamica prezentului și viitorului socialist al acestui pîșaj, cei ce imprimă ritmul socializării sale, la oraș și în sate, sînt deopotrivă comunistii.

De cîrînd, mergeam spre valea Ghimeșului cu activistul de partid Albert Andrei. Inițial a fost fierar. Bărbat de vîrstă mijlocie, Albert lucrează de peste două decenii în aparatul de partid, avînd pe acest parcurs diferite însărcinări.

După comuna Frumoasa, drumul prinde de a sui, urcînd pînă la cumpîna apelor. Sus, pe creastă, Albert Andrei s-a oprit să-și privească valea natală, dublată, aici, de cea a Trotușului. Doar mai tîrziu mi-a destălnuit pentru ce anume se simțise emoționat, acolo sus. În preajma lui '850, cînd Albert a fost făcut

activist de partid, comunistul din Ghimeș i-au consacrat un punct special pe ordinea de zi: o seară întreagă l-au înarmat cu staturile lor. De zece de ani, în valea aceasta, spiritul revoluționar este foarte viu; aici a organizat Partidul Comunist Român, în 1934, memorabila luptă a țărănilor români și ciangăi — maghiari ai văii — împotriva opresiunii capitaliste și moșieresti, lupta pe care întreg poporul muncitor al țării o cunoaște drept una dintre cele mai valoroase tradiții ale sale. Cu două decenii în urmă, acești comunisti din Ghimeș i-au cerut lui Albert Andrei să nu uite nicicînd drumul peste creastă, chiar dacă va părăsi satele, să se întoarcă în răstimpuri acasă, la Ghimeș, să atingă pămîntul natal, să dea șmeș, să aștepte comunistii din meleagurile pămîntului pe unde umbli și ce s-a făptuiește. Căci ei vor să știe cum își face datoria un comunist.

Fidelitatea față de poporul muncitor și față de cauza sa — construirea socialismului, înfăptuirea societății socialiste multilaterale dezvoltate — e o trăsătură caracteristică a comunistilor din acest județ. A trăi mereu alături de popor, a-ți asuma grijile sale, a te împărăși din bucuriile lui, lată inepuizabila sursă de energii a comunistilor din județul Harghita.

Cea mai frumoasă pildă de lealitate față de popor, el o dau prin munca productivă, creatoare. N-a spus, oare, poetul că munca este mama bună a vieții, marile examene al caracterului omenești? Etalon al valorii colective, pentru individ — și unic drum posibil al ascensiunii conștiente pentru colectivitate. Comunistii din județ — români și maghiari, în mine și uzine, pe ogoare și la exploatarea forestieră.

Și ce ați face dacă ați fi inginerul unei gospodării agricole? — I-aș educa pe oameni, iar și iar. Nu e destul să dai dispoziții. Ingerul agronom trebuie să fie pedagog. E o carieră dificilă, pentru că trebuie să faci în permanență educația unor oameni maturi, trebuie să-i entuziasmezi mereu. Dar merită! Acum merită, într-adevăr!

Și ce ați face dacă ați fi inginerul unei gospodării agricole? — I-aș educa pe oameni, iar și iar. Nu e destul să dai dispoziții. Ingerul agronom trebuie să fie pedagog. E o carieră dificilă, pentru că trebuie să faci în permanență educația unor oameni maturi, trebuie să-i entuziasmezi mereu. Dar merită! Acum merită, într-adevăr!

tere, în goali sau la gevelet — sînt pildă vie ale sirguinței, ale abnegației.

Gheorghe Chira, minier la combinatul din Bălan, a obținut rezultate care îl fac cunoscut și în afara minei; este mult stimat de locuitorii orașului, între care duce multe munci obștești; e amintit de seori, ca un model al muncitorului comunist. Ilyes Ferenc, de la C.A.P. Joseni, s-a făcut renumit prin rezultatele obținute în creșterea bovinelor. Ioan Nodis, muncitor gaterist la U.E.L.L. Toplița, un om combativ, a fost ales de muncitorii români și maghiari deopotrivă vicepreședinte al comitetului sindical. S-ar putea scrie multe despre Fodor B. János, brigadierul de la cooperativa agricolă de producție Cristuru Secuiesc, al cărui oameni au obținut în campania de vară rezultate despre care se va mai vorbi multă vreme, sau Kovács Erzsébet, de la fabrica de tricotaje Miercurea Ciuc, entuziasată în a ajuta tinerele muncitoare a-ți în perfecționarea profesională, cit și în problemele etice, sau Emil Osloban, de la U.M.T.F. Miercurea Ciuc, iubit de populație și temut de elementele incorecte sau neglijente, căci e membru în echipa de control obșteș de pe lângă comitetul orașenesc al sindicatelor.

Pilda comunistilor, a stimulului lor de datorie, a activității lor întineresc vechi intelectual, azi pensionarii bătrîni. Kozán Emeric și-a obținut diploma de inginer agronom, la Cluj, în anul 1919. De ea se leagă nu numai cinci decenii din viața lui Kozán Emeric, ci și o jumătate de secol din evoluția agriculturii în depresiunea Ciucului. Este perioada în care s-a încheiat în Ciuc sistemul ogorului, s-a înfăptuit în Ciuc scara mai largă a culturii agricole, s-a introdus cultivarea profesională a cartofului. Kozán Emeric, fierător de gospodar din Jigodin, s-a simțit personal legat de toate acestea.

Văd pe masa lui de lucru o broșură: „Creșterea animalelor și crearea cooperativelor agricole de producție — Importanța lor”. Scrisă și editată de inspector agricol Kozán Emeric, pe cont propriu în 1933. Tot din proprie inițiativă și tot din propriul său buzunar a editat, în anul treizeci, o broșură consacrată cultivării grîului în depresiunea Ciuc.

Se spune că tot el a împămîntit în județul Ciuc, pe vremuri, sapa mecanică cu tracțiune animală. Întreb.

— Am dat doar o mîină de ajutor.

Aproape că nu a existat, în acești cincizeci de ani, sarcină agricolă la a cărei rezolvare să nu fi participat și el, fie ca inspector agricol, fie ca profesor de specialitate.

La limita de vîrstă a pensionării s-a retras — dar numai formal. Cum să stai cu mințile-n stei, cînd în jurul tău toți sînt stăpîniți de o febrilă sete de activitate? S-au deschis posibilități nespectabile pentru dezvoltarea agriculturii. Kozán Emeric a pus mîna pe condei: scrie articole pentru ziarul țărănesc Falvak Dolgozó Nepe și pentru ziarul local Harghita. Și își asumă un șir întreg de dîritate alte sarcini.

— Ce ați face dacă ați fi acum la început de carieră?

— Pe vremea aceea nu existau decît patru sau cinci agronomi în tot Ciucul. Acum, în județul Harghita, fiecare comună li revin 3,5 specialiști agricoli. Știu amănunțit de la o seadință și — mi-a dat mult de gîndit. Cîte lucruri minunate s-ar putea face cu atîția specialiști — dacă ei nu s-ar pierde uneori printre hîrții! Datoria lor este să aibă puterea de a antrena cu ei lumea satelor spre agricultura modernă.

— Și ce ați face dacă ați fi inginerul unei gospodării agricole?

— I-aș educa pe oameni, iar și iar. Nu e destul să dai dispoziții. Ingerul agronom trebuie să fie pedagog. E o carieră dificilă, pentru că trebuie să faci în permanență educația unor oameni maturi, trebuie să-i entuziasmezi mereu. Dar merită! Acum merită, într-adevăr!

Croniclele consemnează că locuitorii de pe cel doi versanți ai Harghitei, oamenii din Ciuc, Odorheul și Toplița s-au ridicat, în cursul vremilor, de peste cincizeci de ori într-o părarea meleagurilor natale. Se află scris că, întotdeauna, seculi și românii au luptat alături. Cea mai proaspătă tradiție în acest sens sînt luptele din anul 1934, cînd — sub îndrumarea Partidului Comunist Român — locuitorii români și maghiari din Ghimeș au luptat în cea mai frumoasă decît strădania constructivă pusă în slujba socialismului? Adevăratul laborator al frăției este munca creatoare. Munca și produsul realizat li leagă cu adevărat pe români și pe maghiari, după cum leagă acest țînt de țara întreagă. Imperativul istoric a-tesă că maghiarii și românii au nevoie unii de alții — iar ei au înțeles de foarte multe ori și nu urmat de foarte multe ori această necesitate, în luptele lor comune. Acum, românii și maghiarii își simt umărul în munca creatoare, iar această colaborare zilnică, de minut cu minut, această legătură prin mii de fire subtile și trănice este mai completă, mai trănice decît a fost vreodată. Produsele ieșite din uzine poartă amprenta prieteniei și sirguinței românilor și maghiarilor deopotrivă. Și tocmai pentru că au ajuns la o stare apropiere creatoare, se interesează reciproc, și mult mai mult decît pînă acum, de tradițiile, de patrimoniul literar, de folclorul iscat din flacăra genului popular.

La serbări și manifestări culturale, se succed cîntec populare românești și maghiare, dansuri românești și maghiare. Cîntecii plîns de prosperitate și victorie, cîntecii porturilor naționale, mișcările dansurilor își dau impresia fericii a unui splendid buchet din flori de cîmp. Reciprocul și sincerul interes pe care unii li manifestă față de ceilalți este mult mai mult decît simplă curiozitate sau politete. În județul Harghita, ca și pretutindeni în țară, florile acestea înfloresc alături, datorită politicii consecvente, marxist-leniniste, duse de Partidul Comunist Român în problema națională — și lor li se datorește adincirea sentimentului de căldă, frățiasă apropiere pe care maghiarii, germanii și celelalte naționalități concloatoare și încearcă față de poporul român. Sentimentul acesta, loialtă și simțul demnității, cu conștiința oamenilor că sînt stăpîni în propria lor țară, generează înalte răspunderi față de patria socialistă, îmbolduiește să lucreze, să dea toate rezultatele muncii constructive.

Ședința din martie a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară din România, cuvîntarea rostită la constituirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, au adus o importantă contribuție la întărirea frăției oamenilor muncii de toate naționalitățile din patria noastră. În urma ședinței s-au luat și în județul Harghita noi măsuri în domeniul promovării practice a deplinei egalități în drepturi, s-a lărgit rețeaua de școli și secții cu limba de predare maghiară, au luat ființă școli profesionale cu limba de predare maghiară și, în general, s-a lărgit sfera de folosire a limbii materne. Principiile democrației socialiste sînt asigurate în practică prin posibilitatea pe care o are orice de a studia în limba în care dorește, în limba în care își însușește cu cea mai mare ușurință cunoștințele necesare. În întreaga politică pe care Partidul Comunist Român o practică în problema națională, se intruchipează idealurile marilor întemeietori de școli de odinioară, românul Gheorghe Lazăr și maghiarul transilvănean Apáczai Csere János.

În școlile, în orașele și satele județului Harghita, de sîrbători și în zilele de lucru, cînd văd strălucirea și armonia curțiilor, îmi amintesc de cuvintele bunicii mele, om înclinat spre cutelare, plecat demult dintre cei vii: „Din ce și-o fi trăgînd soarele alita pu-

tere? De unde își are strălucirea orbitoare? Văzui-ai cerul după ploaie, cînd li se înseninează numai o parte, iar lumina izvorită de acolo zugrăvește curcubeu pe tivul norilor? Cîte culori scilpitoare! Numai în curcubeu înțelegi frumusețea fiicărelor în parte! Și toate sînt înmănușate în dogoarea Soarelui, dar în așa fel încît, de miliarde de ani, fiecare își păstrează propriile însușiri. În asta stă puterea Soarelui, fatul meu!”

Soarele care ne înmănușează pe noi toți și a cărui incandescentă ne face puternici este Partidul Comunist Român.

De cîrînd, locuitorii maghiari și românii ai județului Harghita au avut prilejul să-și exprime din nou dragostea și fidelitatea față de Partidul Comunist Român, cu ocazia vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți conducători de partid. „Noi, seculi — s-a spus în rîndurile participanților marii adunări de la Miercurea Ciuc — vorbim întotdeauna deschis și ne exprimăm prin fapte constructive sentimentul de deplină egalitate în drepturi. La această egalitate în drepturi și despre înfrățirea dintre români și maghiari s-a referit tovarășul Nicolae Ceaușescu, spunînd: „Cred că nu este necesar să mai vorbesc mult, și în acest cadru, despre politica națională a partidului nostru. Am mai discutat nu o dată împreună despre aceasta: dar este în afară de orice discuție că această politică națională este o politică de deplină egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, de a asigura naționalităților condițiile egale cu oamenii muncii români, de a face ca, într-adevăr, toți cei ce muncesc din România să se simtă cetățeni cu aceleași drepturi și îndatoriri, care să poată să-și spună cuvîntul, fie în limba română, fie în limba maghiară, germană, sau în limba pe care o înțeleg mai bine, asupra tuturor problemelor care privesc dezvoltarea societății noastre socialiste. Oare limbă am vorbi, trebuie să vorbim însă într-un singur fel, și anume: „Totul pentru socialism, totul pentru popor, totul pentru patria noastră socialistă — Republica Socialistă România!”

nalte, spre viitor, privesc proiectanții, atunci cînd visează la dezvoltarea de mine a orașelor și satelor din județul Harghita. Visele se întemeiază pe realitatea prezentului, pe politica partidului, bine gîndită și elaborată pentru perspective îndepărtate. În cursul actualului cincinal se vor înfăptui noi uzine și unități industriale. Ritmul industrializării li va depăși considerabil pe cel de pînă acum. O dată cu mecanizarea agriculturii va crește producția, dimpreună cu nivelul de trai și nivelul cultural al țărănilor, atrăgînd după sine urbanizarea satelor.

În cadrul actualului cincinal se vor construi 10 noi unități industriale, la care probabil se vor mai adăuga și altele, după cum e arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu cu ocazia recentei sale vizite în județul Harghita. Pelsajul industrial al județului se va îmbogăți cu moderne fabrici de mobilă, de articole tehnice și ștoif de mobilă din Gheorgheni, cu filatura de lînă din Miercurea Ciuc și cea de bambac din Odorheul, cu noi linii de flotație la Întreprinderea minieră Bălan, cu noi instalații la uzina de fier din Vlăhița și numeroase altele, care vor duce la creșterea potențialului economic al județului. Acest program de dezvoltare a industriei este urmarea transunerii în viață a politicii marxist-leniniste a partidului nostru, de amplasare rațională a industriei pe întreg teritoriul țării, de realizare în practică a adevăratei egalități în drepturi între toți cetățenii României, fără deosebire de naționalitate.

Cu un sfert de veac în urmă, un tînar muncitor și un elev se duceau la Miercurea Ciuc pentru constituirea uteciilor; li purta, agale, ultimul vagon al unui marfă. Astăzi, meleagurile acestea sînt adese străbătute de trenuri accelerate. Insuși timpul s-a accelerat mult: aici, ca în tot restul țării, curgerea lui ține pasul cu mersul socialismului.

BEKE György

Noua fizionomie urbană a localităților Harghitei: ozi la Miercurea Ciuc

